

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞAM BOYU ÖĞRENME
YETERLİKLERİ VE ÖZ-YETERLİK ALGILARI BAĞLAMINDA
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN E-ÖĞRENMEYE
HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ**

SULTAN ERTAŞ

**DANIŞMAN
DOÇ. DR. FATMA GİZEM KARAOĞLAN YILMAZ**

BARTIN-2022

T.C.

**BARTIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞAM BOYU ÖĞRENME YETERLİKLERİ VE ÖZ-
YETERLİK ALGILARI BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN E-
ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sultan ERTAŞ

BARTIN-2022

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna Doç. Dr.Fatma Gizem KARAOĞLAN YILMAZ'ın danışmanlığında hazırlamış olduğum “PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞAM BOYU ÖĞRENME YETERLİKLERİ VE ÖZ-YETERLİK ALGILARI BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN E-ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ” adlı Yüksek Lisans Tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

07.02.2022

ÖNSÖZ

Yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve öz-yeterlik algıları bağlamında İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarının incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma, araştırmacının yüksek lisans tez çalışmasıdır.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, sınırlılıkları ve kavramlara ilişkin tanımlar yer almaktadır. İkinci bölümde, konuya yönelik yayın taraması yoluyla elden edilen bilgiler sunulmuştur. Üçüncü bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin toplanma süreci ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Araştırmanın dördüncü bölümünde, elde edilen bulgular ve yorumlara yer verilirken, son bölümde tartışma, sonuçlar ve bulgular doğrultusunda geliştirilen öneriler sunulmuştur.

Öncelikle çalışmalarım boyunca desteğini esirgemeyen değerli hocam ve tez danışmanım Fatma Gizem KARAOĞLAN YILMAZ'a, çalışmamın oluşması aşamasında önerilerini eksik etmeyerek yolumu aydınlatan tüm hocalarıma, kıymetlilerim annem ve babama, canım eşim Sedat'a, çalışmamı tamamlayabilmek adına birlikte geçirebileceğimiz zamanlardan feragat ettiğim biricik kızım Reyhan Rana'ya, araştırmama katılarak bana destek olan değerli meslektaşlarıma ve çalışma arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Sultan ERTAŞ

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞAM BOYU ÖĞRENME YETERLİKLERİ VE ÖZ-YETERLİK ALGILARI BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN E-ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ

Sultan ERTAŞ

Bartın Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Fatma Gizem KARAOĞLAN YILMAZ

Bartın-2022, Sayfa: XV + 72

Bu araştırmada, pandemi sürecinde yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve öz-yeterlik algıları bağlamında İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarının farklı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli ve ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları Bartın ilinde MEB'e bağlı resmi ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 140 İngilizce öğretmenidir. Araştırma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada veriler, e-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği, İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği ve yaşam boyu öğrenme yeterlik ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Ayrıca araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ile katılımcılara demografik özellikleri, teknolojik ve pedagojik alan bilgileri, deneyim ve yenilik potansiyelleri ile e-öğrenme ve dil öğretim motivasyonları ile ilgili sorular sorulmuştur. Veriler çevrimiçi anket yoluyla toplanmıştır ve SPSS 25.0 programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin normal dağılım göstermemesi sonucu analizlerde non-parametrik testler kullanılmıştır. Ölçek puanlarının 2 kategorili değişkenlere göre kıyaslanmasında Mann Whitney U analizi kullanılırken, 2'den fazla kategorili değişkenlere göre kıyaslanmasında Kruskal Wallis H analizi kullanılmıştır. Ölçek puanlarının arasındaki ilişkinin incelenmesinde Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; tüm alt boyutlar ve ölçek toplamında İngilizce öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme yeterlilik düzeylerinin yüksek olduğu; BİT kullanım öz-yeterlik düzeylerinin yüksek seviyede, diğer alt boyutlar ve ölçek toplamında ise e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin orta seviyede olduğu görülmüştür. Profesyonel geliştirme alt boyutunun orta düzeyde, diğer alt boyutlar ve ölçek toplamında ise İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeylerinin yüksek seviyede olduğu görülmüştür. İngilizce öğretmenlerinin; yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ile öz-yeterlik

algıları arasında, öz-yeterlik algıları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında ve yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında ise anlamlı düzeyde ilişkiler olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: E-öğrenme, hazırbulunuşluk, öz-yeterlik, pandemi, yaşam boyu öğrenme

ABSTRACT

M. Sc. Thesis

ANALYSIS OF THE E-LEARNING READINESS OF ENGLISH TEACHERS IN THE CONTEXT OF LIFELONG LEARNING COMPETENCIES AND SELF- EFFICACY PERCEPTIONS DURING THE PANDEMIC PROCESS

Sultan ERTAŞ

Bartın University

Graduate School

Department of Educational Sciences

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Fatma Gizem KARAOĞLAN YILMAZ

Bartın-2022, pp: XV + 72

This study aims to examine the readiness of English teachers for e-learning according to different variables in the context of lifelong learning competencies and self-efficacy perceptions during the pandemic process. In the study, relational screening model, one of the general screening models, and accessible sampling method were used. The participants of the research were 140 English teachers working in official primary and secondary education institutions affiliated to the Ministry of National Education in the province of Bartın. The research was carried out in the second semester of the 2020-2021 academic year. The data in this study were obtained by using the academic staff's readiness for e-learning scale, English teachers' self-efficacy perception scale, and the lifelong learning competency scale. In addition, with the personal information form developed by the researcher, questions about demographic characteristics, technological and pedagogical content knowledge, experience and innovation potentials, and e-learning and language teaching motivations were asked to the participants. The data were collected through an online questionnaire and analyzed with the SPSS 25.0 program. As the data obtained did not show normal distribution, non-parametric tests were used in the analysis. While Mann Whitney U analysis was used to compare scale scores according to 2-category variables, Kruskal Wallis H analysis was used to compare scale scores according to variables with more than 2 categories. Spearman Correlation analysis was used to analyze the relationship between scale scores. According to the findings obtained from the research; it has been observed that English teachers' lifelong learning proficiency levels are high in all sub-dimensions and scales; It has been seen that the self-efficacy levels of ICT use are high, while the other sub-dimensions and the total of the scale, the e-learning readiness levels are at a moderate level. It was observed that the professional development sub-dimension was at a moderate level, while the self-efficacy levels of English teachers were at a high level in the other sub-dimensions and the total scale. It has been determined that there are

significant relations between lifelong learning competencies and self-efficacy perceptions, between self-efficacy perceptions and readiness for e-learning, and between lifelong learning competencies and readiness for e-learning of English teachers.

Keywords: E-learning, readiness, self-efficacy, pandemic, lifelong learning

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	ii
BEYANNAME	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar DİZİNİ.....	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiii
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	xiv
EKLER DİZİNİ	xv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1.Problem	1
1.2.Araştırmanın Amacı	3
1.3.Araştırmanın Önemi	4
1.4.Sınırlılıklar	4
1.5.Tanımlar.....	4
BÖLÜM II	5
KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1. Pandemi Süreci ve Eğitim.....	5
2.2. E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk	5
2.3. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri	8
2.4. Öğretmenlerin Öz-Yeterlik Algıları	9
2.5. İlgili Araştırmalar	10
2.5.1. E-Öğrenme İle İlgili Araştırmalar	10
2.5.2. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri İle İlgili Araştırmalar	13
2.5.3. İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algıları İle İlgili Araştırmalar	14
BÖLÜM III	15
YÖNTEM	15
3.1. Araştırma Modeli	15
3.2. Evren ve Örneklem	15
3.3. Veri Toplama Araçları.....	17

3.4. Verilerin Toplanması	18
3.5. Verilerin Analizi	19
BÖLÜM IV.....	21
BULGULAR	21
4.1. Betimleyici İstatistiklerinin İncelenmesi	21
4.2. İngilizce Öğretmenlerin E-öğrenmeye Hazırbulunuşluklarının Bağımsız Değişkenler Açısından İncelenmesi	23
4.3. İngilizce Öğretmenlerin Öz-Yeterlik Algılarının Bağımsız Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	28
4.4. İngilizce Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerinin Bağımsız Değişkenler Açısından İncelenmesi	33
4.5. Korelasyon Analizi	39
4.5.1. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilik Ölçeği ile İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği Arasındaki İlişkiler	39
4.5.2. İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği ile E-Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği Arasındaki İlişkiler	41
4.5.3. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilik Ölçeği ile E-Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği Arasındaki İlişkiler	44
SONUÇLAR, TARTIŞMA ve ÖNERİLER	47
5.1. Tartışma ve Sonuç.....	47
5.2. Öneriler	53
KAYNAKÇA.....	55
EKLER	61
ÖZGEÇMİŞ	72

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo No		Saya No
3.1:	Bağımsız değişkenlerin sıklık ve yüzdelik dağılımları	16
3.2:	Locke puanlarına ilişkin güvenilirlik ve One Sample Kolmogorov-Smirnov (K-S) normallik analizi sonuçları	19
4.1:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	21
4.2:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	22
4.3:	YBÖYÖ puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	22
4.4:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması	23
4.5:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılması	24
4.6:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre karşılaştırılması	25
4.7:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi değişkenine göre karşılaştırılması	26
4.8:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre karşılaştırılması	26
4.9:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması değişkenine göre karşılaştırılması	27
4.10:	E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve kaynakları ile Web 2.0 uygulamalarını etkili biçimde kullanma değişkenine göre karşılaştırılması	28
4.11:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması	29
4.12:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılması	29
4.13:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre karşılaştırılması	30

4.14:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi değişkenine göre karşılaştırılması	31
4.15:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre karşılaştırılması	31
4.16:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması değişkenine göre karşılaştırılması	32
4.17:	İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve kaynakları ile Web 2.0 uygulamalarını etkili biçimde kullanma değişkenine göre karşılaştırılması	33
4.18:	YBÖYÖ puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması	33
4.19:	YBÖYÖ puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılması	34
4.20:	YBÖYÖ puanlarının bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre karşılaştırılması	35
4.21:	YBÖYÖ puanlarının eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi değişkenine göre karşılaştırılması	36
4.22:	YBÖYÖ puanlarının internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre karşılaştırılması	37
4.23:	YBÖYÖ puanlarının pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması değişkenine göre karşılaştırılması	37
4.24:	YBÖYÖ puanlarının eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve kaynakları ile Web 2.0 uygulamalarını etkili biçimde kullanma değişkenine göre karşılaştırılması	38
4.25:	Araştırmaya katılan öğretmenlerin İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanları ile YBÖYÖ puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi	39
4.26:	Araştırmaya katılan öğretmenlerin İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi	41
4.27:	Araştırmaya katılan öğretmenlerin YBÖYÖ puanları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi	43

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Sayfa No
2.1: WEB 1.0 ile WEB 2.0 arasındaki farklar	6
2.2: Geleneksel öğretim ile e-öğrenme arasındaki farklar	7
2.3: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk modeli	8
2.4: 2018’de güncellenen 8 Anahtar YBÖ Yeterliği	9

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

E-Öğrenme	: Elektronik Öğrenme
BİT	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
WEB	: World Wide Web (WWW) -Dünya Çapında Ağ
K-S	: Kolmogorov-Smirnov
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
U	: Mann Whitney U
$\bar{X}$	: Ortalama
ss	: Standart Sapma
p	: Hata
YBÖ	: Yaşam Boyu Öğrenme
YBÖYÖ	: Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği

EKLER DİZİNİ

EK No	Sayfa No
EK 1. Ölçek Kullanım İzinleri	61
EK 2. Etik Kurul Onayı	63
EK 3. Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma İzni	64
EK 4. Kişisel Bilgi Formu	65
EK 5. E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği	66
EK 6. İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği	68
EK 7. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği	70

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi ve sınırlılıklarının yanı sıra araştırmayla ilgili önemli kavramlardan kısaca bahsedilmiştir.

1.1. Problem

Bilgi, sürekli değişen ve gelişen bir kavramdır. Doğumdan ölüme kadar devam eden bir süreç olan öğrenme, kendini yenilemeyi gerektirmektedir (Gündoğan, 2003). Toprak ve Erdoğan'a (2012) göre bu olgu yaşam boyu öğrenmedir ve onun özünü oluşturan değerler ise öğrenme, keşfetme ve hizmet etmedir. Uzunboylu ve Hürsen (2011) YBÖ'nün bireylerin öğrenmeyi öğrenmelerine katkı sağlayacağını düşünmektedir. Eğitim, yaşam boyu sürekli araştırma süreci iken, nasıl öğrenileceğinin öğrenilmesi ise öğrenmedir (Akbaş ve Özdemir, 2002). Öğretmenler eğitimin uygulayıcısıdır, bu nedenle gelişime ve değişime açık, yaşam boyu öğrenebilen bireyler olmaları ve dijital çağın gerekleri olan bilgi, beceri ve yeterliklerin yanı sıra pedagojik ve teknolojik açıdan dijital dünyanın yerlileri olarak adlandırılan günümüz öğrencilerine ayak uydurabilecek düzeyde olmaları gerekmektedir (Yaman, Demirtaş ve İleri Aydemir, 2013).

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri'nde (2018) verilen tanıma göre; yeterlik, bir işi etkili bir biçimde yerine getirebilmek için gerekli olan bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Öz-yeterlik ise bir işi yaparken bireylerin dış etmenlerdense kendi davranışlarını düzenlemelerini ve kendilerine özgü seçimlerde bulunmalarını ifade eder (Üstün ve Tekin, 2009). Öz-yeterlik bireyin kendi öz yargısıdır. Öğretmen öz-yeterliği, bir öğretmenin öğrencide öğrenme gibi istendik sonuçlar oluşturup oluşturamayacağına olan yargısıdır (Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy, 2001:473). Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirebilmek için kendisinden beklenen bilgi beceri ve tutumlardır (Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011). 21.yy becerilerinden olan iletişim becerisi ve yaşam boyu öğrenme yeterliklerinden yabancı dilde iletişim bağlamında, yabancı dil öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları dil öğretim sürecinde önemlidir. Thompson'a (2016) göre öğretmen öz-yeterliklerinden bağımsız olmamakla birlikte, İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlikleri İngilizceyi etkili bir şekilde öğretebilme yetilerine ilişkin öğretmen algılarını ifade eder.

Çok değişkenli ve karmaşık bir süreç olan dil öğretim sürecinde, yabancı dil öğretmenlerinin de öz-yeterliklerinin farkına varması, tanınması ve bu sürece hâkim olması gerekmektedir.

Uzaktan eğitim, pandemi sürecinin getirilerinden biridir ve bu süreçte çevrimiçi eğitim ve e-öğrenme hızlı bir gelişim göstermiştir. E-öğrenme, öğretme ve öğrenme etkinliklerini geliştirmek için teknolojinin kullanılmasıdır. E-öğrenmede öğrenme süreci zaman ve mekandan bağımsızdır ve teknoloji kullanımı ile gerçekleşir. E-öğrenmeye hazırbulunuşluğu ise Kaur ve Abas (2004), öğrenmenin kalitesini arttırmak için bireylerin, çoklu ortam teknolojileri ile e-öğrenme kaynaklarını kullanabilme yeteneği olarak tanımlamaktadır. Teknolojinin entegrasyonu ile artan sınıf etkileşimini sağlayabilmek için çağın öğretmenlerinden beklenen e-öğrenmenin kullanıcıları olmalarıdır. E-öğrenmenin temellerini, e-öğrenciyi, e-eğitmeni, e-değerlendirmeyi vb. konuları kitabında ayrıntılı bir şekilde ele alan Gülbahar'a (2009) göre, e-eğitmenler süreci ve etkinlikleri dikkatli bir şekilde planlamalı ve hazır olmalıdır. Bu nedenle, öğretmenlerin e-öğrenme hazır bulunuşluğunun eğitim ve öğretim süreçlerine etkisi oldukça büyüktür.

Tüm bunlar göz önüne alındığında, e-öğrenmeye hazırbulunuşluk, yöntemin pandemi sürecinde başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için önemlidir. İnsanoğlunun şekillenmesi altında gelişmeye devam eden teknoloji, etkisini de giderek artan bir şekilde onlarda göstermektedir (Durak ve Kaygın, 2018). Teknoloji ile doğar doğmaz tanışan, bilgisayar ve teknolojilerini çok iyi bilen, yöneten ve kullanan günümüz öğrenci profiline uygun özellikler sergilemesi bakımından ve eğitim açısından e-öğrenme etkili ve yararlı olabilecek bir yöntemdir. Yabancı dil öğretiminde eğitim teknolojileri sıklıkla kullanılır çünkü geleneksel yöntem ve teknikler yerine teknolojik ders materyallerinden yararlanılması bilginin kalıcı hale gelmesi, ders motivasyonu ve çok yönlü gelişim açısından önemli bir yere sahiptir. E-öğrenme, otonom öğrenmeyi destekleyen ve bireyin öğrenme güdüsünü olumlu yönde etkileme potansiyeline sahip olan bir eğitim tekniğidir ve teknolojik imkânları nedeniyle yabancı dil öğretiminde kullanılmaya oldukça uygundur. Bu nedenle İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları hem dijital çağ hem de içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde büyük önem teşkil etmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, tüm dünyayı tehdit altında tutmaya devam ederek eğitim öğretim faaliyetlerinin seyrini değiştiren pandemi sürecinde YBÖ yeterlikleri ve öz-yeterlik algıları bağlamında İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarının farklı değişkenlere göre incelenerek belirlenmesidir. Bu amaçtan yola çıkılarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1) İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları ne düzeydedir?
- 2) İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ne düzeydedir?
- 3) İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ne düzeydedir?
- 4) İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları; cinsiyete, meslekteki kıdem yılına, bilgisayar kullanım düzeyine, eğitimde teknolojiyi kullanma süresine, internetten ders vermeyi sevip sevmemesine, e-öğrenme tecrübesine ve WEB 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanmadığı değişkenlerine göre farklılık gösterir mi?
- 5) İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları; cinsiyete, meslekteki kıdem yılına, bilgisayar kullanım düzeyine, eğitimde teknolojiyi kullanma süresine, internetten ders vermeyi sevip sevmemesine, e-öğrenme tecrübesine ve WEB 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanmadığı değişkenlerine göre farklılık gösterir mi?
- 6) İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri cinsiyete, meslekteki kıdem yılına, bilgisayar kullanım düzeyine, eğitimde teknolojiyi kullanma süresine, internetten ders vermeyi sevip sevmemesine, e-öğrenme tecrübesine ve WEB 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanmadığı değişkenlerine göre farklılık gösterir mi?
- 7) İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ile öz-yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 8) İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 9) İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Alanyazın incelendiğinde YBÖ yeterliğinin, öz-yeterliğin ve e-öğrenmeye hazır bulunuşluğun öğretmenlerin mesleki gelişimleri için önemli kavramlar olduğu görülmektedir. Bu kavramları farklı bağlamlarda ele alan birçok çalışma bulunmaktadır. Ancak, öğrenme-öğretme sürecindeki bu yeterlikler bağlamında pandemi sürecinde İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazır bulunuşluğunun tespitine yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle *özgün* bir araştırmadır. Araştırma güncel ve önemli bir sorun olan pandemi sürecini kapsamı ve bu süreçte sürdürülen eğitim faaliyetlerinden biri olan e-öğrenme kavramı üzerinde durması nedeniyle de *güncel* bir çalışmadır. Bu araştırmadan elde edilen sonuçların ve sonuçlara yönelik önerilerin pandemi sürecinde öğretmenler, özelinde İngilizce öğretmenleri ile e-öğrenme üzerine yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2020-2021 eğitim-öğretim yılı ve Bartın ilinde MEB'e bağlı resmi ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 140 İngilizce öğretmeni ile sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

Araştırmada sıkça kullanılan kavram ve terimlerin kullanılış amacına en uygun tanımları aşağıda verilmiştir:

- *Pandemi*: Covid 19 salgın dönemi
- *Yaşam Boyu Öğrenme*: Bireyin yaşamı boyunca kişisel, toplumsal ve mesleki anlamda kendini geliştirmek adına amaçlı olarak katıldığı ve sürekli devam eden tüm etkinlikler
- *E-öğrenme*: İnternet teknolojileri kullanılarak gerçekleştirilen web tabanlı öğrenme faaliyetleri
- *Hazır bulunuşluk*: Yeni bir öğrenme öncesinde bireyin sahip olduğu tüm ön bilgi, beceri ve nitelikler
- *Öz-yeterlik*: Bireyin kendini algılayış biçimi, kendi hakkındaki yargısı ve inancı

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili olarak, pandemi süreci ve eğitim, e-öğrenme, YBÖ yeterlikleri ve öğretmenlerin öz-yeterlik algıları kavramlarından bahsedilmiş ve alanyazında bu kavramlarla ilgili yapılmış araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Pandemi Süreci ve Eğitim

Koronavirüs pandemisi; sağlık, günlük yaşam ve ekonomiyi derinden etkileyen, eğitimde de önemli değişikliklere sebep olan benzeri görülmemiş bir küresel sorun teşkil etmektedir. Tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi sürecinin bir getirisi olan uzaktan eğitim kavramı son zamanlarda her bireyin hayatına girmiş ve eğitimde bu sisteme geçilmiştir. Bozkurt'a (2017) göre uzaktan eğitim; zamansal ve mekansal olarak birbirlerinden uzakta olan öğrenen ve öğretici ile öğrenme kaynakları arasındaki sınırları ortadan kaldırmaya çalışır ve bunu gerçekleştirebilmek için mevcut teknolojileri kullanır. Eğitimde ciddi değişikliklere sebep olan salgın küresel olarak okulların kapanmasına ve öğrencilerin sınıf dışında kalmalarına neden olmuş ve bu süreçte, kullanılan tüm ders materyalleri dijital ortamlara aktarılmıştır. Daha önce belirli dersler bu şekilde dijital ortamlar ve malzemeler aracılığıyla işlenirken, bu süreçte tüm eğitim sistemi dönüşüme uğramak durumunda kalmıştır. Bunun sonucunda, öğretimin uzaktan ve dijital platformlarda gerçekleştirildiği e-öğrenmenin de kayda değer yükselişi ile eğitim önemli ölçüde değişmiştir.

2.2. E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk

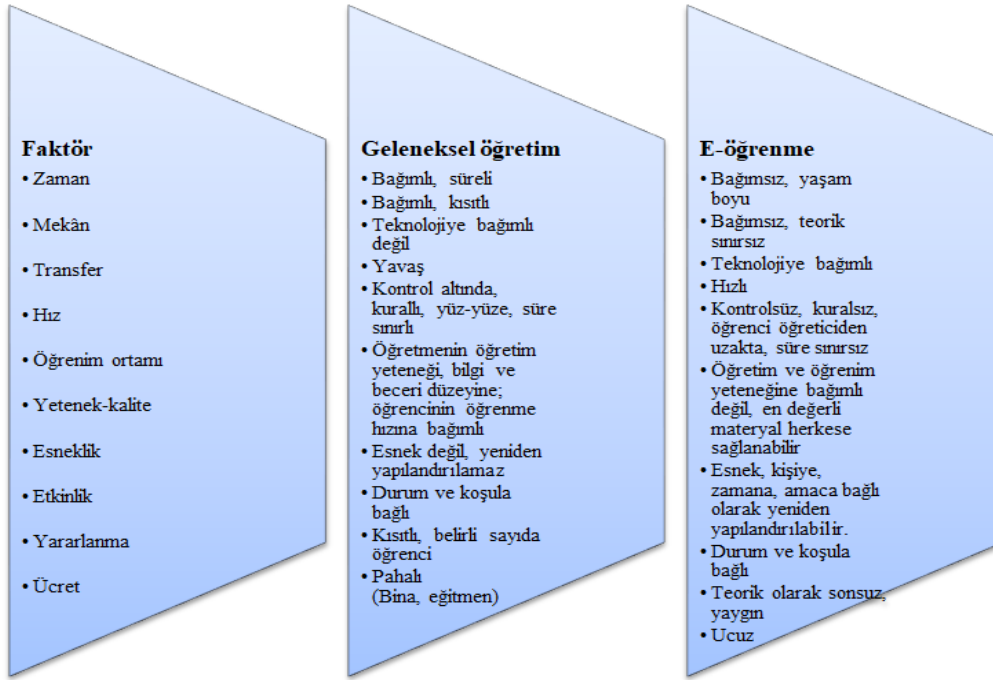
Web, günümüz internet teknolojisinin kullanıcıya görünen ortamı olarak açıklanabilir. İnternet ve ilgili teknolojiler, kullanıcıların ihtiyaçları doğrultusunda günümüze kadar pek çok gelişim ve değişim göstermiştir. Bu değişim ve gelişmelere paralel olarak, dinamikliğin ve karşılıklı etkileşimin hâkim olduğu WEB 2.0 teknolojisi ile WEB 1.0'daki tek yönlü iletişim sona ermiş ve kullanıcılar içerik üretebilmeye başlamıştır. Bununla birlikte yeni teknolojilerin eğitim- öğretim ortamlarına uyarlanarak öğreticiler tarafından kullanılması da kaçınılmaz olmuştur. Getirilen yeniliklerin daha iyi anlaşılabilmesi için, WEB teknolojileri arasındaki farklar şu şekilde karşılaştırılabilir:

Şekil 2.1: Web 1.0 ile Web 2.0 arasındaki farklar

(Kaynak: Işık ve Eşitti, 2015: 14)

Eğitim-öğretim ortamlarına uyarlanan yeni web teknolojileri, e- öğrenme alanına da önemli katkılar sağlamıştır. E-öğrenme, öğrenen ve öğreticinin fiziksel olarak aynı ortamda bulunmadığı ve İnternet teknolojilerinin kullanıldığı bir eğitim uygulamasıdır (Duran, Önal ve Kurtuluş, 2006). E-öğrenme, öğrenci merkezli, zaman ve mekândan bağımsız, düşük maliyetli, etkileşimi yüksek bir öğrenme faaliyetidir ve geleneksel öğretimden farklıdır. E-öğrenme ortamlarında süreç, teknoloji desteği ile daha etkin hale gelebilmektedir. Sosyal medya, video siteleri, forumlar, bloglar, öğretim yönetim sistemleri (Moodle, Google Classroom, OLAT, Atutor, Dokeos, vb.) ve çoklu ortam uygulamaları (Jing, Educreations, Webspiration, Glogster, Go Animate, Storybird, Wordle, Camtasia Studio, vb.) gibi çevrimiçi platformların kullanımı ile ders materyalleri ve sınıf içi etkinlikler dijital platformlara taşınmakta ve böylece eğitim faaliyetlerinin yelpazesi genişlemektedir. Cebeci (2004), geleneksel öğretim ve e-öğrenme arasındaki farkları Şekil 2.2 'deki gibi açıklamaktadır:

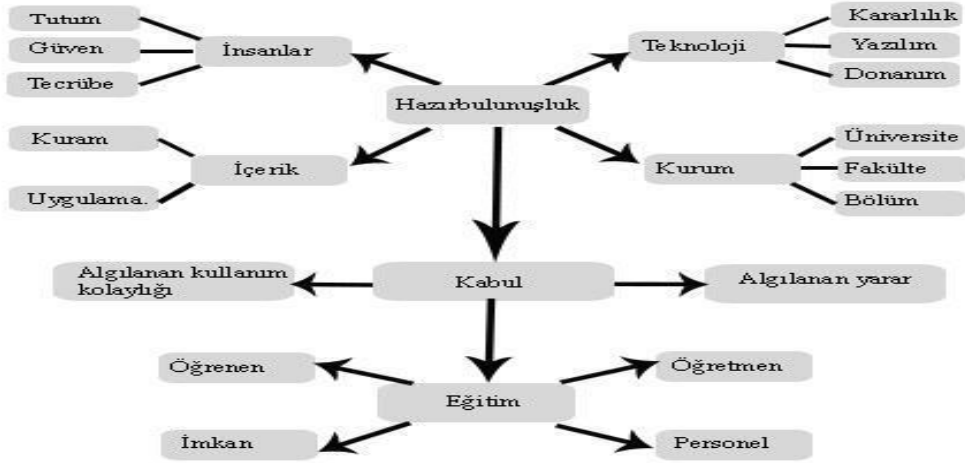

Şekil 2.2: Geleneksel öğretim ile e-öğrenme arasındaki farklar

(Kaynak: Cebeci, Z., 2004)

E-öğrenmeye hazırbulunuşluk bireylerin ya da kurumların e-öğrenmeyi en verimli ve etkili bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için gereken motivasyon, tutum gibi duyuşsal özelliklere ve ön bilgi/becerilere sahip olma derecesidir (Yurdugül ve Demir, 2017).

E-öğrenme sürecinde, geleneksel öğrenme ortamlarını e-öğrenme ortamlarına uyarlayan, öğrencilerle ve e-ders içerikleriyle doğrudan ilgilenererek eğitimi uygulayan öğreticiler, e-öğrenmenin başarılı bir şekilde gerçekleşmesindeki anahtar kişilerdir (Soydal, Alır ve Ünal, 2011). Bu nedenle öğreticilerin e-öğrenmeye hazır olmaları ve etkin bir şekilde kullanabilmeleri oldukça önemlidir. E-öğrenmeye hazırbulunuşlukla ilgili pek çok ölçme aracı ve model vardır. Akaslan ve Law (2011) tarafından geliştirilen ve bileşenleri; hazırbulunuşluk, kabul ve eğitim olan görsel Şekil 2.3’ de verilmiştir:

Şekil 2.3: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk modeli (Akaslan ve Law, 2011: 482)

Bu modelde öğretmen ve öğrencilerin, etkin bir şekilde kullanabilmeleri için e-öğrenmeye yönelik eğitime ihtiyaç duyup duymadıkları, kabul ve hazırbulunuşluk faktörleri ile birlikte ele alınmaktadır. Bu faktörler, e-öğrenmenin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi açısından önemlidir.

2.3. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri

‘Öğrenme’ en az fizyolojik ihtiyaçlar kadar önemli bir ihtiyaçtır. Yaşanan toplumsal gelişim ve teknolojik değişimler günümüzde öğrenmeye yeni boyutlar ve bir süreklilik katmıştır. 21.yy toplumunda öğrenme yaşam boyu devam eden bir süreç olarak değerlendirilir ve Gündoğan’a (2003) göre bu durum sürekli öğrenmeyi, kendini yenilemeyi gerektirmektedir. YBÖ kavramını ilk kez 1800’lü yıllarda Grundtvig kullanmıştır (Tunca, Şahin ve Aydın, 2015). Ancak kavramı geliştiren John Dewey’dir. Lindeman (1926) da eğitimin bir sonu olmayacağını ve tüm yaşamın öğrenmeden ibaret olduğunu ileri sürmüştür. 1970’lerin başında ise kavram literatürde popülerleşmeye başlamıştır. Avrupa Birliği projeleri YBÖ kavramının ilkeleşmesinde ve uygulanmasında büyük etkiye sahip olmuştur.

Avrupa Birliği, bireylerin toplumsal gelişmelere entegrasyonuna olanak sağlayan 8 Anahtar Yeterlilik belirlemiştir (European Union, 2006). Bunlar; ana dilde iletişim,

yabancı dilde iletişim, matematik, fen ve teknolojide temel yetkinlikler, dijital yeterlilik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve beşeri yeterlilikler, girişimcilik ve kültürel bilinç ve ifadedir. Ancak, günümüzde teknolojinin hayatın her alanında daha büyük bir role sahip olması ve toplumdaki değişim ve ihtiyaçlara uygun daha esnek öğrenme ortamları geliştirilmesi amacıyla bu 8 Anahtar Yeterlik 2018 yılında Şekil 2.4'deki gibi güncellenmiştir:

Şekil 2.4: 2018’de güncellenen 8 Anahtar YBÖ Yeterliği (**Kaynak:** www.myk.gov.tr)

2.4. Öğretmenlerin Öz-Yeterlik Algıları

Öz-yeterlik kavramı, Bandura’nın Sosyal Bilişsel Kuram içerisinde ele aldığı önemli kavramlardan biridir. Bandura’ya (1997) göre öz-yeterlik, kişinin kendi yeteneklerine ve başarılı olabilme potansiyeline olan inancı, kendi öz yargısıdır. Öğretmenler eğitim-öğretim sürecinin temelinde yer alır ve bu inanç onlar açısından şüphesiz büyük önem arz etmektedir. Öz-yeterlik, öğretmenlerin öğretim sürecinde sınıf içinde ne kadar etkili oldukları, alanıyla ilgili ve bireysel yeterlikleri, artı ve eksi yönlerini anlamaları ve yeni öğretim uygulamalarına kolaylıkla adapte olabilmeleri kavramlarıyla ilişkilendirilebilir. Bandura’ya (1997) göre ise öğretmen öz-yeterliği meslek bilgisi yeterliğinden daha fazlası anlamına gelir ve öğrenci başarı ve motivasyonunu doğrudan etkiler.

Öğretmenlerin sahip oldukları bilgi, yetenek ve tecrübeler açısından kendilerini algılama ve değerlendirme şekilleri tüm mesleki hayatlarında etkili bir öğretim yapmalarında ve karşılaştıkları eğitimsel sorunların üstesinden gelmede önemli bir işleve sahiptir (Gömlüksiz ve Aslan, 2019). İnsanların bazı davranışları başarılı bir şekilde ortaya koymalarında şüphesiz en önemli faktör o davranışı yapabilmekle ilgili kendilerine olan inançlarıdır (Ekici, 2008). Öğretmenlerin eğitime, okula, öğretime ve öğrenciye karşı tutumları onların inançlarının yansımasıdır (Pajares, 1992). Bu yansıma, şüphesiz ki, eğitim süreçlerini doğrudan etkileyen önemli faktörlerden biridir.

2.5. İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde e-öğrenme, YBÖ yeterlikleri ve İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ile ilgili alanyazında yer alan araştırmalara yer verilmiştir. Alanyazın taramasında “Google Akademik ve YÖK Tez Merkezi”nin ve veri tabanlarından e-öğrenme, hazırbulunuşluk, YBÖ yeterlikleri, öz-yeterlik algısı gibi konuyla ilgili anahtar kelimeler taratılmış ve ulaşılan yayınlardan araştırma konusuyla ilgili olanlar değerlendirilerek ilgili bölüme eklenmiştir.

2.5.1. E-Öğrenme İle İlgili Araştırmalar

Alajimi (2010), Kuveyt’te fakülte üyelerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarını incelediği doktora tezi çalışmasında, kavramın öğretim üyelerinden bazılarına bilindik gelmemesi nedeniyle e-öğrenmeyi reddettikleri ve yaş değişkeni açısından bakıldığında e-öğrenme tutumlarının farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır.

Soydal, Alır ve Ünal (2012)’de 87’si kadın 71’i erkek olmak üzere 158 öğretim elemanına ulaşarak Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarını inceledikleri çalışmanın bulgularına göre hazırbulunuşluk, eğitim kabul gibi özellikler bakımından cinsiyet, yaş ve unvana göre anlamlı bir fark belirlenmemiştir. Daha derin bir inceleme yapıldığında ise cinsiyetin en az, unvanın ise daha etkin bir değişken olduğu ortaya çıkmıştır. Genel olarak bakıldığında öğretim elemanlarının e-öğrenme konusunda eğitime ihtiyaç duyduğu görülmüştür.

Demir (2015), e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemek amacıyla Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki öğrenciler ve öğretim elemanları ile bir çalışma yapmıştır. Anket tekniği kullanarak yaptığı çalışmasının sonucunda; akademik personelin e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin unvan değişkenine göre farklılık göstermediğini ancak e-öğrenmede kendine güven faktörünün en düşük düzeyde olduğunu; üniversite öğrencilerinin ise e-öğrenmeye yönelik motivasyonlarının düşük olduğunu gözlemiştir.

Sarıkaya ve Yurdugül (2016), öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerini çeşitli demografik özellikler ve internet kullanım süresi gibi değişkenler açısından incelemiştir. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 412 öğretmen adayı ile gerçekleştirdikleri çalışmanın veri analizlerini t-testi ve tek yönlü varyans analizinden yararlanılarak gerçekleştirmişlerdir. Çalışmaya göre öğrencilerin çevrimiçi iletişim konusunda öz yeterliliklerinin zayıf olduğu ortaya çıkmıştır. Bununla beraber internet ve bilgisayar öz yeterliliklerinin de ortalamanın altında olduğu görülmüştür. Cinsiyete göre değerlendirme yapıldığında erkek adayların kadınlara göre internet ve bilgisayar öz-yeterliliklerinin daha yüksek olduğu görülmüş ancak çevrimiçi iletişim öz-yeterliliği ve motivasyon açısından cinsiyete göre bir farklılık olmadığı gözlenmiştir. Bölümlere göre bir analiz yapıldığında ise beklendiği üzere Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin bilgisayar öz-yeterlilik ve teknoloji hazırbulunuşluklarının yüksek olduğu görülmüştür.

Yurdugül ve Demir (2017), Hacettepe Üniversitesi lisans öğrencileri ile öğrencilerin hazırbulunuşluk durumlarını belirlemek amacıyla bir ölçek geliştirme çalışması yapmışlardır. Araştırma sonucunda, özerk öğrenme ve teknoloji kullanım öz-yeterliliğinin e-öğrenmeye hazırbulunuşluk yapısının alt-yapıları olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Coşkun, Özeke, Budakoğlu ve Kula (2018) tarafından Tıp Fakültesi öğretim üyelerinin e-öğrenmeye yönelik hazırbulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi amacıyla betimsel bir çalışma yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğretim üyelerinin BİT kullanımı öz yeterliliği yüksek bulunmasına karşın e-öğrenmeye yönelik tutumları ve e-öğrenmede kendilerine olan güvenleri oldukça düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyaçları da yüksek bulunmuştur. Öğretim üyelerinin internete erişimi olan teknolojik donanımlara yeteri kadar sahip oldukları ve gün içerisinde bu teknolojileri bilimsel

alışmalar için kullandıkları tespit edilmiştir. E-ğrenmede kendine güven konusunda erkeklerin kadınlara göre daha fazla güvene sahip oldukları grlmştir. Bunun yanında bilgisayar ve internet kullanım öz yeterliliklerinin yüksek olan ğretim üyelerinin bu teknolojileri ders materyali hazırlarken ve bilimsel çalışmalar yaparken güncel kaynaklara erişmek için kullandıkları grlmştir.

Kabataş (2019) Bartın niversitesinde ğrenim gören ğretmen adayı öğrencilerin diğital vatandaşlık algılarını e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları ve YB tutumlarını incelediğı çalışmasında, YB tutumlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiğini ve bu farkın erkekler lehine olduğunu belirtmiştir. Öğretmen adaylarının diğital vatandaşlık algıları ve YB tutumlarında kişisel bilgisayar sahibi olmalarının bir farklılık göstermediğini ancak kişisel bilgisayara sahip olma durumunun öğrencilerin e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarını etkilediğini ve kişisel bilgisayarı olanların e-öğrenme hazırbulunuşluk düzeylerinin yüksek olduğunu tespit etmiştir. Öğretmen adaylarının e- öğrenmeye hazırbulunuşlukları ile YB tutumları arasında ve diğital vatandaşlık algıları ile YB tutumları arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişki olduğı grlmştir.

ştn, Karaoğlan Yılmaz ve Yılmaz (2020), ğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik hazırbulunuşluklarını incelediğı araştırmada 2019 yılında Türkiye'de farklı illerde görev yapan 994 öğretmeninden veriler toplamıştır. Araştırmanın bulgularına göre; öğretmenlerin e-öğrenme hazırbulunuşlukları, e-öğrenmeye yönelik tutumları, BİT kullanım öz-yeterlilikleri, e-öğrenmede kendine güvenleri orta düzeydedir ve cinsiyet değışkenine göre anlamlı farklılıklar vardır.

Adıyaman (2020) katılımcılarının Bartın niversitesi'nde 2019-2020 eğitim- ğretim yılında görev yapan ğretim elemanları olan çalışmasında ğretim elemanlarının e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarını incelemiştir. Elde edilen bulgulara göre ğretim elemanlarının e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin orta düzeyde olduğı tespit edilmiştir. Cinsiyet değışkeni kapsamında erkek ğretim görevlilerinin BİT kullanım öz yeterliğı ile e-öğrenmede kendine güvenlerinin daha yüksek olduğı, e-öğrenmeye hazırbulunuşlukta akademik unvanın ve eğitim düzeyinin herhangi bir farklılık oluşturmadığı, bilgisayar ve internet kullanma becerilerini geliştirme durumlarında, başkalarının yardımı ile geliştirenlerin e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacının üniversitedeki dersler ile geliştirenlere göre daha yüksek olduğı sonuçlarına ulaşmıştır.

2.5.2. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri İle İlgili Araştırmalar

Şahin ve Arcagök (2014), Çanakkale merkez ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerle yaptıkları çalışmanın sonucunda, öğretmenlerin YBÖ yeterliklerinde cinsiyet faktörüne göre anlamlı farklılık olmadığı, branş, mesleki kıdem ve öğrenim durumlarına göre ise alt faktörlerde anlamlı farklılıklar olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Yaman (2014), öğretmenlerin YBÖ eğilimlerini incelediği çalışmasında, cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığı, öğrenim durumuna göre ise lisans mezunu öğretmenlere göre yüksek lisans mezunu öğretmenlerin YBÖ eğilimlerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Branş ve mesleki kıdem değişkenlerine göre de farklılıklar olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin YBÖ eğilimleri ise yüksek düzeyde bulunmuştur.

Yıldırım'ın (2015) sınıf öğretmenlerinin YBÖ'ye yönelik yeterlik algıları ile ilgili görüşlerini incelediği çalışmada öğretmenlerin yeterlik algı düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkeni anlamlı bir farklılık göstermezken mesleki kıdem değişkeninde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin YBÖ eğilimlerini incelediği çalışmasının sonucunda Ayaz (2016), cinsiyet ve mesleki kıdem faktörlerine göre anlamlı farklılıklar bulmazken görev yaptıkları okul ve branş değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar olduğunu gözlemiştir.

Çetin (2019), eğitim fakültesi öğrencilerinin YBÖ yeterliklerinin öğrenme yaklaşımları ve öz-yeterlikle ilişkisini incelemiş ve öğrencilerin YBÖ yeterliklerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında anlamlı farklar bulunmazken bölüm ve sınıf düzeylerine göre YBÖ yeterliklerinde farklılıkların olduğu araştırmanın görülmüştür.

Gedik'in (2019) sınıf öğretmenleri ile yaptığı çalışmada, cinsiyet, yaş, hizmet içi eğitim durumu, mezun olunan üniversite, kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili faaliyetlere katılma ve sosyal paylaşım ağlarını kullanma faktörlerine göre öğretmenlerin YBÖ yeterliklerinde anlamlı bir farklılık olmadığı, ancak mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

2.5.3. İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algıları İle İlgili Araştırmalar

İngilizce öğretmenlerinin genel ve mesleki öz-yeterlik algılarını ortaya koymak ve MEB’ce belirlenen İngilizce öğretmenliği yeterlikleri kapsamında geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek amacıyla yaptığı çalışmasının sonucunda Esen (2012) İngilizce Öğretmenlerinin Öz-yeterlik Algısı Ölçeği’ni geliştirmiştir. Araştırmanın bulgularına göre; dil gelişimini izleme ve değerlendirme, meslektaş, okul, aile ve toplumla işbirliği yapma, uygun eğitim ortamı için materyal kullanımı ve yöntem seçimi alt boyutlarında öğretmenlerin öz-yeterlik algısı yüksek düzeyde ancak mesleki gelişim alt boyutunda daha düşük düzeydedir. Cinsiyet değişkeni dışındaki tüm değişkenler açısından öğretmenlerin mesleki öz-yeterlilik algılarında ve genel yeterlik algılarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Gömleksiz ve Aslan (2019), 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Elazığ ili merkezinde çalışmakta olan 295 İngilizce öğretmeni ile mesleki öz-yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmalarını nicel ve nitel olarak ele almışlar ve çalışmanın nitel boyutu için 30 öğretmenle görüşmüşlerdir. Elde ettikleri bulgulara göre, İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algılarında çeşitli değişkenler açısından çok fazla anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür.

Yenen ve Dursun (2019), iki aşamalı olarak gerçekleştirdikleri çalışmanın birinci aşamasında tarama modeli çerçevesinde Elazığ ili genelinde görev yapan 406 İngilizce öğretmenin öz-yeterlik algılarının düzeyini ortaya koymaya çalışmışlardır. Öğretmenlerin öz-yeterlik algılarını cinsiyet ve mesleki kıdem açısından değerlendirmişlerdir. Çalışmanın ikinci aşamasında ise, durum çalışması yaparak öz-yeterlik düzeyleri birbirinden farklı 9 öğretmenin gerçek sınıf ortamındaki öğretim süreçlerini gözlemlemişlerdir. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin öz-yeterlikleri ile sınıf ortamındaki yürütümleri arasında farklılıklar olduğu, ancak genel öz-yeterliklerinin yeterli düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Mesleki kıdem alt boyutunda ise anlamlı farklıların olduğu, kıdem arttıkça öz-yeterlik algılarının da arttığı görülmüştür.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada kullanılan model, araştırma grubu, verilerin toplanması ve analiz edilmesi süreçleri hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modeli, örnekleme yoluyla evren ile ilgili genellemeler yapma amacı taşıyan taramadır (Karasar, 2005; Fraenkel ve Wallen, 2000). Genel tarama modeli kullanılarak tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir. Bu araştırmada korelasyon türü ilişkisel tarama yapılmış ve İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri, öz-yeterlik algıları ve e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırma evreni, araştırma sonuçlarının genellendiği ve araştırmacı tarafından belirlenen koşullara uygun olan grubun tümüdür. Araştırmanın evreni, Bartın ilinde MEB'e bağlı resmi ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan İngilizce öğretmenleridir ve 189 kişiden oluşmaktadır (Bartın İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2021).

Örneklem, evreni temsil edebileceğine inanılan, yeterli büyüklükteki kümedir. Araştırmacının zaman ve ulaşılabilirlik sıkıntısı olduğu durumlarda kolay ulaşabildiği örneklem kolay ulaşılabilir örneklemidir (Baltacı, 2018). Bu çalışmada kolay ulaşılabilir örneklem tercih edilmiştir. Bunun sebebi veri toplama sürecinin pandemi dönemi olması nedeniyle öğretmenlerin ulaşılabilirliklerinin sınırlı düzeyde olmasıdır. Araştırmanın örneklemini, Bartın ilinde MEB'e bağlı resmi ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 140 İngilizce öğretmenidir. Araştırma evrenindeki tüm öğretmenlere çevrimiçi anket formu gönderilmiş ve anketi yanıtlayan öğretmenler araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Araştırma örneklemine ait demografik bilgiler, teknoloji kullanım durumları ve kendilerini dil öğretiminde en yetersiz hissettiği alanlara ilişkin veriler Tablo 3.1’de verilmiştir:

Tablo 3.1: Bağımsız değişkenlerin sıklık ve yüzdelik dağılımları

Değişken	Alt değişken	f	%
Cinsiyet	Kadın	100	71.4
	Erkek	40	28.6
Yaş grubu	22-30 yaş	10	7.1
	31-40 yaş	97	69.3
	41-50 yaş	25	17.9
	51 ve üstü yaş	8	5.7
Görev yaptığı okul türü	İlkokul	30	21.4
	Ortaokul	65	46.4
Görev yaptığı yerleşim yeri türü	Lise	45	32.1
	İl	91	65.0
	İlçe	13	9.3
	Köy	36	25.7
Mesleki kıdem	1-5 yıl	6	4.3
	6-10 yıl	51	36.4
	11-15 yıl	40	28.6
	16 ve üstü yıl	43	30.7
Mezun olduğu alan	İngilizce Öğretmenliği	103	73.6
	İngiliz Dili ve Edebiyatı	25	17.9
	Amerikan Kültürü ve Edebiyatı	12	8.6
Eğitim durumu	Lisans	127	90.7
	Yüksek lisans	13	9.3
Bilgisayar kullanma düzeyi	Orta	43	30.7
	İyi	80	57.1
	Çok iyi	17	12.1
Haftalık eğitimde teknoloji kullanma süresi	1-3 saat	13	9.3
	4-6 saat	24	17.1
	7-9 saat	32	22.9
	9+ saat	71	50.7
İnternette ders vermeyi sevmeye durumu	Evet	61	43.6
	Hayır	79	56.4
Pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübe durumu	Evet	41	29.3
	Hayır	99	70.7
Teknolojik materyal ve Web 2.0 etkili kullanma durumu	Evet	67	47.9
	Hayır	73	52.1
Dil öğretiminde kendini en yetersiz hissettiği alanlar (birden fazla cevap verilebilmektedir)	Dil bilgisi	6	4.3
	Okuma - yazma	6	4.3
	Dinleme - konuşma	60	42.9
	Teknoloji kullanımı	30	21.4
	Materyal geliştirme - etkinlik hazırlama	24	17.1
	Hiçbiri	42	30.0

Tablo 3.1'e göre, araştırmaya toplam 140 İngilizce öğretmeni katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %71.4'ü kadın, %28.6'sı erkek, %7.1'i 22-30 yaş grubunda, %69.3'ü 31-40 yaş grubunda, %17.9'u 41-50 yaş grubunda, %5.7'si 51 ve üstü yaş grubundadır. Katılımcıların %21.4'ü ilkokulda, %46.4'ü ortaokulda, %32.1'i lisede görev yaparken, %65'inin görev yeri il, %9.3'ünün ilçe, %25.7'sinin ise köy yerleşim yeridir. Öğretmenlerin %4.3'ünün mesleki kıdemi 1-5 yıl, %36.4'ünün 6-10 yıl, %28.6'sının 11-15 yıl, %30.7'sinin 16 ve üstü yıldır. Öğretmenlerin %73.6'sı İngilizce Öğretmenliği bölümü mezunu, %17.9'u İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü mezunu, %8.6'sı Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümü mezunu, %90.7'li lisans düzeyinde, %9.3'ü ise yüksek lisans düzeyinde eğitim mezunudur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %30.7'si bilgisayarı orta düzeyde kullandığını, %57.1'i iyi düzeyde kullandığını, %12.1'i çok iyi düzeyde kullandığı ifade ederken, %9.3'ü haftalık derslerinde 1-3 saat teknoloji kullandığını, %17.1'i 4-6 saat kullandığını, %22.9'u 7-9 saat kullandığını, %50.7'si 9+ saat kullandığını ifade etmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %43.6'sı internette ders vermeyi sevdiğini, %29.3'ü pandemi öncesinde de e-öğrenme tecrübesine sahip olduğunu, %47.9'u teknolojik materyal ve Web 2.0 teknolojilerini etkili kullandığını ifade etmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %4.3'ü dil öğretiminde kendini en fazla yetersiz gördüğü alanın dil bilgisi olduğunu belirtirken, %4.3'ü okuma – yazma, %42.9'u dinleme – konuşma, %21.4'ü teknoloji kullanımı, %17.1'i ise materyal geliştirme – etkinlik hazırlama alanlarında kendini yetersiz olarak görmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %30'u ise kendini dil öğretiminde herhangi bir alanda yetersiz olarak görmemektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın veri toplama araçları; E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği, İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği, Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği (YBÖYÖ) ve Kişisel Bilgi Formudur.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacı tarafından hazırlanan formda İngilizce öğretmenlerine cinsiyet, yaş, görev yaptığı okul türü, görev yaptığı yerleşim yeri, meslekteki kıdem yılı, mezun olduğu alan, akademik eğitim durumu, bilgisayar kullanım düzeyi, eğitimde teknolojiyi kullanma süresi, internet üzerinden ders vermeyi sevip sevmemesi, e-öğrenme

tecrübesi, Web 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanamadığı ve dil öğretiminin en çok hangi alanında yetersiz hissettiği ile ilgili sorular sorulmuştur (EK 4).

E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği: Demir (2015) tarafından geliştirilmiştir. 35 madde ve 4 alt boyuttan (bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım öz yeterliği, e-öğrenmede kendine güven, e-öğrenmeye yönelik tutum ve e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı) oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı .89'dur. Bu çalışma için hesaplanan Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı ise .94'dür. Ölçek 7'li likert tipi bir ölçektir. Seçenekler 1.Bana hiç uygun değil ile 7.Bana tamamen uygun aralığında sıralanmıştır (EK 5).

İngilizce Öğretmenlerinin Öz-yeterlik Algısı Ölçeği: Esen (2012) tarafından geliştirilmiştir. 22 madde ve 4 alt boyuttan (dil gelişimini izleme ve değerlendirme; meslektaş, okul, aile ve toplumla iş birliği yapma; uygun eğitim ortamı için materyal kullanımı ve yöntem seçimi ve mesleki gelişim) oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .92'dir. Bu çalışma için hesaplanan Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı ise .96'dır. Ölçek 5'li likert tipi bir ölçektir. Seçenekler “Tamamen Uygun”, “Uygun”, “Kararsızım”, “Uygun Değil”, “Hiç Uygun Değil” şeklinde sıralanmıştır (Ek 6).

Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği: Uzunboylu ve Hürsen (2011) tarafından geliştirilmiştir. 51 madde ve 6 alt boyuttan (öz yönetim yeterlikleri, öğrenmeyi öğrenme yeterlikleri, inisiyatif ve girişimcilik yeterlikleri, bilgiyi elde etme yeterlikleri, dijital yeterlikler ve karar verebilme yeterlikleri) oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .95'tir. Bu çalışma için hesaplanan Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı ise .98'dir. Ölçek 5'li likert tipi bir ölçektir ve ölçekte öğretmenlerin yeterlik düzeyleri tam, çok, orta, az ve hiç seviyesinde değerlendirilmektedir (Ek 7).

3.4. Verilerin Toplanması

İlgili alanyazın taraması yapıldıktan sonra, tez danışmanının da görüşleri doğrultusunda, kişisel bilgi formu oluşturulmuştur.

Araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve ölçek uygulama izinleri (EK 1) alınan E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği, İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği ve YBÖYÖ kullanılarak veriler toplanmıştır.

Bartın Üniversitesi Etik Kurulu'ndan onay (EK 2) ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndan araştırma uygulama izni (EK 3) alınmıştır ve hazırlanan anket Bilgilendirilmiş Onam Formu ile birlikte 2020-2021 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde İngilizce öğretmenlerine google formlar üzerinden gönderilerek veriler çevrimiçi olarak toplanmıştır. Katılımcılar çalışmanın gizliliği konusunda bilgilendirilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler SPSS 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizlerin iş aşamasında güvenilirlik ve normallik analizleri uygulanmış, bu analizlerin sonucuna göre uygulanacak istatistiksel analiz yöntemlerine karar verilmiştir.

Tablo 3.2: Ölçek puanlarına ilişkin güvenilirlik ve One Sample Kolmogorov-Smirnov (K-S) normallik analizi sonuçları

Alt boyut	Cronbach's Alpha (α)	K-S (p)
<i>Öz yönetim yeterlilikleri</i>	.948	.000
<i>Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri</i>	.946	.000
<i>Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri</i>	.929	.000
<i>Bilgi edinme yeterlilikleri</i>	.814	.000
<i>Dijital yeterlilikleri</i>	.867	.000
<i>Karar verme yeterlilikleri</i>	.836	.000
<i>Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik</i>	.981	.000
<i>Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi</i>	.910	.009
<i>Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği</i>	.727	.000
<i>Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi</i>	.929	.000
<i>Profesyonel geliştirme</i>	.878	.009
<i>Toplam öz-yeterlik</i>	.969	.002
<i>BİT kullanım öz yeterliği</i>	.898	.000
<i>E-öğrenmede kendine güven</i>	.937	.025

<i>E-öğrenmeye yönelik tutum</i>	.944	.001
<i>E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı</i>	.816	.001
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	.942	.000

Tablo 3.2 incelendiğinde, araştırma kapsamında kullanılan ölçeklerden İngilizce Öğretmenlerinin Öz-yeterlik Algısı Ölçeğinin okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği alt boyutunun orta düzeyde güvenilir olduğu ($80 > \alpha < 60$), diğer alt boyutları ile ölçek toplamının ve kullanılan diğer iki ölçeğin tüm alt boyutları ve toplamının ise yüksek düzeyde güvenilir olduğu ($80 < \alpha$) görülmektedir.

One Sample Kolmogorov-Smirnov test sonuçları incelendiğinde ise tüm ölçeklerin alt boyut ve toplam puanlarının normal dağılmadığı görülmektedir. Veriler normal dağılıma uymadığından dolayı non-parametrik analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Ölçek puanlarının 2 kategorili değişkenlere göre kıyaslanmasında Mann Whitney U analizi kullanılırken, 2’den fazla kategorili değişkenlere göre kıyaslanmasında Kruskal Wallis H analizi kullanılmıştır. Ölçek puanları arasındaki ilişkinin incelenmesinde Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Korelasyon (r) değeri, değişkenler arasındaki ilişkinin gücünü gösterir ve (+1) ve (-1) arasında değer alır. Değişkenlerin birlikte artması ya da azalması ilişkinin pozitif, birinin artarken diğerinin azalması ise aralarındaki ilişkinin negatif yönde olduğunu gösterir. (Karasar, 2012).

Korelasyon katsayısı için, (+1) mükemmel ilişkiyi ifade ederken (0) ise değişkenler arasında hiçbir ilişki yoktur anlamına gelir. 0.00 – 0.30 düzeyi düşük, 0.30 – 0.70 düzeyi orta, 0.70 – 1.00 düzeyi ise değişkenler arasındaki yüksek ilişkiyi gösterir (Büyüköztürk, 2011).

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Betimleyici İstatistiklerinin İncelenmesi

Araştırmanın 1., 2. ve 3. soruları olan “İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları ne düzeydedir?”, “İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ne düzeydedir?”, ve “İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ne düzeydedir?” sorularına ait bulgulara bu bölümde yer verilmiştir.

E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeğine ait betimleyici istatistiklerin incelenmesiyle “İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları ne düzeydedir?” sorusuna ait bulgular Tablo 4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Alt boyut	X	SS
BİT kullanım öz yeterliği	5.78	1.07
E-öğrenmede kendine güven	4.47	1.47
E-öğrenmeye yönelik tutum	4.38	1.41
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	4.64	1.16
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	4.66	1.02

E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puan ortalamaları 1-7 arasında değişebilmektedir. Tablo 4.1’e göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin BİT kullanım öz-yeterlik düzeylerinin yüksek seviyede, diğer alt boyutlar ve ölçek toplamında ise e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin orta seviyede olduğu görülmektedir.

İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeğine ait betimleyici istatistiklerin incelenmesiyle “İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ne düzeydedir?” sorusuna ait bulgular Tablo 4.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.2: İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Alt boyut	X	SS
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	4.04	0.71
Okul personeli. meslektaşlar. aile ve toplum ile iş birliği	4.04	0.74
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	4.20	0.68
Profesyonel geliştirme	3.38	1.01
Toplam öz-yeterlik	3.98	0.68

İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puan ortalamaları 1-5 arasında değişebilmektedir. Tablo 4.2 incelendiğinde, profesyonel geliştirme alt boyutunun orta düzeyde, diğer alt boyutlar ve ölçek toplamında ise öz-yeterlik düzeylerinin yüksek seviyede olduğu görülmektedir.

YBÖYÖ'ye ait betimleyici istatistiklerin incelenmesiyle “İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ne düzeydedir?” sorusuna ait bulgular Tablo 4.3’de gösterilmiştir.

Tablo 4.3: YBÖYÖ puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Alt boyut	X	SS
Öz yönetim yeterlilikleri	4.31	0.58
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	4.34	0.59
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	4.27	0.60
Bilgi edinme yeterlilikleri	4.42	0.59
Dijital yeterlilikleri	4.45	0.57
Karar verme yeterlilikleri	4.11	0.68
Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	4.32	0.55

YBÖYÖ puan ortalamaları 1-5 arasında değişebilmektedir. Tablo 4.3 incelendiğinde, tüm alt boyutlar ve ölçek toplamında yeterlilik düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir.

4.2. İngilizce Öğretmenlerin E-öğrenmeye Hazırbulunuşluklarının Bağımsız Değişkenler Açısından İncelenmesi

Araştırmanın 4. Sorusu olan “İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları; cinsiyete, meslekteki kıdem yılına, bilgisayar kullanım eğitimde teknolojiyi kullanma süresine, internetten ders vermeyi sevip sevmemesine, e-öğrenme tecrübesine ve WEB 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanmadığı değişkenlerine göre farklılık gösterir mi?” sorusuna ait bulgulara bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 4.4: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Cinsiyet	N	X	SS	U	p
BİT kullanım öz yeterliği	Kadın	100	5.68	1.07	1557.5	.040
	Erkek	40	6.02	1.04		
E-öğrenmede kendine güven	Kadın	100	4.28	1.47	1507.5	.023
	Erkek	40	4.94	1.38		
E-öğrenmeye yönelik tutum	Kadın	100	4.41	1.46	1861.0	.521
	Erkek	40	4.29	1.28		
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	Kadın	100	4.73	1.18	2681.0	.000
	Erkek	40	4.43	1.07		
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	Kadın	100	4.63	1.06	1885.0	.596
	Erkek	40	4.76	0.93		

Tablo 4.4 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik tutum ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0.05$) ancak erkek öğretmenlerin BİT kullanım öz-yeterlik, e-öğrenmede kendine güven ve e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı düzeylerinin kadın öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$) görülmektedir.

Tablo 4.5: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Mesleki kıdem	N	X	SS	χ^2	p	Gruplar arası fark
BİT kullanım öz yeterliği	1-5 yıl	6	5.07	0.75	5.6	.134	-
	6-10 yıl	51	5.86	1.01			
	11-15 yıl	40	5.96	0.96			
	16 ve üstü yıl	43	5.61	1.23			
E-öğrenmede kendine güven	1-5 yıl	6	3.65	1.06	4.5	.210	-
	6-10 yıl	51	4.64	1.24			
	11-15 yıl	40	4.68	1.36			
	16 ve üstü yıl	43	4.18	1.79			
E-öğrenmeye yönelik tutum	1-5 yıl	6	5.17	0.98	14.9	.002	1>4. 2>4. 3>4
	6-10 yıl	51	4.80	1.31			
	11-15 yıl	40	4.39	1.36			
	16 ve üstü yıl	43	3.75	1.40			
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	1-5 yıl	6	5.48	1.11	17.2	.001	1>4. 2>4. 3>4
	6-10 yıl	51	4.92	1.16			
	11-15 yıl	40	4.80	1.19			
	16 ve üstü yıl	43	4.05	0.89			
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	1-5 yıl	6	4.79	0.48	12.0	.007	1>4. 2>4. 3>4
	6-10 yıl	51	4.93	0.95			
	11-15 yıl	40	4.79	0.96			
	16 ve üstü yıl	43	4.21	1.08			

Tablo 4.5 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin BİT kullanım öz yeterliği ve e-öğrenmede kendine güven düzeylerinin meslek kıdem değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0.05$), ancak diğer alt boyutlarda ve toplam puanda mesleki kıdem değişkenine göre hazırbulunuşluk düzeylerinin arasında anlamlı düzeyde farklılık olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Anlamlı düzeydeki farkların hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi amacıyla ikili karşılaştırma analizleri Mann Whitney U testi ile yapılmıştır. Mesleki kıdem 1-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl olan öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik tutum, e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı ve e-öğrenmede toplam hazırbulunuşluk düzeylerinin mesleki kidedi 16 ve üstü yıl olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 4.6: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Kullanım düzeyi	N	X	SS	χ^2	p	Gruplar arası fark
BİT kullanım öz yeterliği	Orta	43	4.83	1.06	60.5	.000	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	6.06	0.77			
	Çok iyi	17	6.86	0.24			
E-öğrenmede kendine güven	Orta	43	3.38	1.25	42.4	.000	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	4.74	1.27			
	Çok iyi	17	5.94	0.94			
E-öğrenmeye yönelik tutum	Orta	43	3.93	1.33	9.9	.007	1<2. 1<3
	İyi	80	4.52	1.42			
	Çok iyi	17	4.87	1.31			
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	Orta	43	4.53	0.96	1.1	.576	-
	İyi	80	4.69	1.22			
	Çok iyi	17	4.72	1.33			
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	Orta	43	4.04	0.91	29.3	.000	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	4.84	0.97			
	Çok iyi	17	5.43	0.68			

Tablo 4.6 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0.05$), ancak diğer alt boyutlarda ve toplam puanda bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre hazırbulunuşluk düzeylerinin arasında anlamlı düzeyde farklılık olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Anlamlı düzeydeki farkların hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi amacıyla ikili karşılaştırma analizleri Mann Whitney U testi ile yapılmıştır. BİT kullanım öz yeterliği, e-öğrenmede kendine güven ve toplam hazırbulunuşlukta bilgisayar kullanım düzeyi iyi ve çok iyi olan öğretmenlerin hazırbulunuşluk düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi orta düzeyde olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$), ayrıca bilgisayar kullanım düzeyi çok iyi olan öğretmenlerin hazırbulunuşluk düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi iyi düzeyde olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$) görülmektedir. E-öğrenmeye yönelik tutumda ise bilgisayar kullanım düzeyi iyi ve çok iyi olan öğretmenlerin hazırbulunuşluk düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi orta düzeyde olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$) görülmektedir.

Tablo 4.7: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Ders saati	N	X	SS	χ^2	p
BİT kullanım öz yeterliği	1-3 saat	13	5.57	1.15	4.9	.179
	4-6 saat	24	5.77	1.07		
	7-9 saat	32	6.11	0.94		
	9+ saat	71	5.67	1.10		
E-öğrenmede kendine güven	1-3 saat	13	4.64	1.28	4.4	.225
	4-6 saat	24	4.32	1.49		
	7-9 saat	32	4.89	1.41		
	9+ saat	71	4.29	1.51		
E-öğrenmeye yönelik tutum	1-3 saat	13	4.35	1.46	4.2	.244
	4-6 saat	24	4.48	1.48		
	7-9 saat	32	4.72	1.31		
	9+ saat	71	4.19	1.41		
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	1-3 saat	13	5.01	1.22	1.5	.676
	4-6 saat	24	4.49	1.36		
	7-9 saat	32	4.66	1.14		
	9+ saat	71	4.62	1.09		
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	1-3 saat	13	4.76	1.09	4.8	.186
	4-6 saat	24	4.62	1.07		
	7-9 saat	32	4.95	0.95		
	9+ saat	71	4.53	1.02		

Tablo 4.7 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda hazırbulunuşluk düzeylerinin arasında haftalık eğitimde teknoloji kullanma süresi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.8: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Sevme durumu	N	X	SS	U	p
BİT kullanım öz yeterliği	Evet	61	5.75	0.98	2241.5	.478
	Hayır	79	5.80	1.14		
E-öğrenmede kendine güven	Evet	61	4.54	1.36	2306.5	.665
	Hayır	79	4.41	1.56		
E-öğrenmeye yönelik tutum	Evet	61	5.01	1.15	1312.0	.000
	Hayır	79	3.89	1.40		
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	Evet	61	5.14	1.12	1415.0	.000
	Hayır	79	4.26	1.04		
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	Evet	61	5.01	0.95	1615.5	.001

Hayır	79	4.40	1.00
-------	----	------	------

Tablo 4.8 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin BİT kullanım öz yeterliği ve e-öğrenmede kendine güven düzeylerinin internetten ders vermeyi sevmeye değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0.05$), ancak internetten ders vermeyi seven öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik tutum, e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk düzeylerinin internetten ders vermeyi sevmeyen öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$) görülmektedir.

Tablo 4.9: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Tecrübe durumu	N	X	SS	U	p
BİT kullanım öz yeterliği	Evet	41	6.34	0.71	1090.5	.000
	Hayır	99	5.55	1.11		
E-öğrenmede kendine güven	Evet	41	5.34	1.08	1042.0	.000
	Hayır	99	4.11	1.46		
E-öğrenmeye yönelik tutum	Evet	41	5.05	1.03	1226.5	.000
	Hayır	99	4.10	1.45		
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	Evet	41	4.98	1.04	1520.0	.020
	Hayır	99	4.50	1.18		
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	Evet	41	5.30	0.67	977.0	.000
	Hayır	99	4.40	1.03		

Tablo 4.9 incelendiğinde, pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olan öğretmenlerin e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin alt boyutlarda ve toplam puanda tecrübesi olmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 4.10: E-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanlarının eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve kaynakları ile Web 2.0 uygulamalarını etkili biçimde kullanma değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	WEB 2.0 Kullanma durumu	N	X	SS	U	p
BİT kullanım öz yeterliği	Evet	67	6.30	0.83	1005.0	.000
	Hayır	73	5.30	1.05		
E-öğrenmede kendine güven	Evet	67	5.23	1.18	994.5	.000
	Hayır	73	3.77	1.37		
E-öğrenmeye yönelik tutum	Evet	67	4.62	1.26	1954.5	.040
	Hayır	73	4.16	1.51		
E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	Evet	67	4.71	1.15	2162.0	.237
	Hayır	73	4.59	1.17		
E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	Evet	67	5.05	0.89	1381.5	.000
	Hayır	73	4.31	1.01		

Tablo 4.10 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı düzeylerinin eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanma durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0.05$), ancak eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanan öğretmenlerin diğer alt boyutlarda ve toplam puanda hazırbulunuşluk düzeylerinin eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.3. İngilizce Öğretmenlerin Öz-Yeterlik Algılarının Bağımsız Değişkenler Açısından İncelenmesi

Araştırmanın 5. sorusu olan “İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları; cinsiyete, meslekteki kıdem yılına, bilgisayar kullanım eğitimde teknolojiyi kullanma süresine, internetten ders vermeyi sevip sevmemesine, e-öğrenme tecrübesine ve WEB 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanmadığı değişkenlerine göre farklılık gösterir mi?” sorusuna ait bulgulara bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 4.11 İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Cinsiyet	N	X	SS	U	p
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	Kadın	100	4.08	0.72	1728.0	.208
	Erkek	40	3.94	0.70		
Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	Kadın	100	4.09	0.74	1756.0	.255
	Erkek	40	3.93	0.76		
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	Kadın	100	4.25	0.69	1628.0	.085
	Erkek	40	4.08	0.64		
Profesyonel geliştirme	Kadın	100	3.37	1.07	1990.5	.965
	Erkek	40	3.41	0.89		
Toplam öz-yeterlik	Kadın	100	4.01	0.69	1990.5	.195
	Erkek	40	3.89	0.67		

Tablo 4.11 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterliklerine ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda öz yeterlilik düzeylerinin arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.12: İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Mesleki kıdem	N	X	SS	χ^2	p
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	1-5 yıl	6	4.29	0.26	5.9	.115
	6-10 yıl	51	4.08	0.70		
	11-15 yıl	40	4.19	0.63		
	16 ve üstü yıl	43	3.81	0.79		
Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	1-5 yıl	6	4.28	0.49	5.2	.154
	6-10 yıl	51	4.10	0.61		
	11-15 yıl	40	4.21	0.65		
	16 ve üstü yıl	43	3.79	0.93		
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	1-5 yıl	6	4.60	0.42	7.0	.073
	6-10 yıl	51	4.24	0.64		
	11-15 yıl	40	4.33	0.58		
	16 ve üstü yıl	43	3.97	0.78		
Profesyonel geliştirme	1-5 yıl	6	3.58	1.14	5.0	.174
	6-10 yıl	51	3.46	0.93		
	11-15 yıl	40	3.56	0.98		
	16 ve üstü yıl	43	3.10	1.11		
Toplam öz-yeterlik	1-5 yıl	6	4.27	0.35	7.0	.072
	6-10 yıl	51	4.03	0.61		
	11-15 yıl	40	4.13	0.62		

Tablo 4.12 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterliklerine ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda öz yeterlilik düzeylerinin arasında mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.13: İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Kullanım düzeyi	N	X	SS	χ^2	p	Gruplar arası fark
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	Orta	43	3.73	0.73	16.7	.000	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	4.10	0.67			
	Çok iyi	17	4.52	0.53			
Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	Orta	43	3.70	0.83	20.4	.000	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	4.11	0.64			
	Çok iyi	17	4.61	0.53			
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	Orta	43	3.94	0.78	12.6	.002	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	4.25	0.60			
	Çok iyi	17	4.64	0.42			
Profesyonel geliştirme	Orta	43	2.77	0.97	33.5	.000	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	3.49	0.89			
	Çok iyi	17	4.40	0.64			
Toplam öz-yeterlik	Orta	43	3.63	0.71	22.3	.000	1<2. 1<3. 2<3
	İyi	80	4.04	0.61			
	Çok iyi	17	4.55	0.48			

Tablo 4.13 incelendiğinde, bilgisayarı iyi ve çok iyi kullanan öğretmenlerin öz-yeterlik düzeyinin alt boyutlar ve toplam yeterlikte bilgisayarı orta düzeyde kullanan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$), ayrıca bilgisayarı çok iyi kullanan öğretmenlerin öz-yeterlik düzeyinin alt boyutlar ve toplam yeterlikte bilgisayarı iyi düzeyde kullanan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$) görülmektedir.

Tablo 4.14: İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Ders saati	N	X	SS	χ^2	p
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	1-3 saat	13	4.09	0.62	3.6	.311
	4-6 saat	24	4.25	0.61		
	7-9 saat	32	4.04	0.87		
	9+ saat	71	3.95	0.68		
Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	1-3 saat	13	4.05	0.58	2.5	.478
	4-6 saat	24	4.17	0.64		
	7-9 saat	32	4.14	0.82		
	9+ saat	71	3.96	0.77		
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	1-3 saat	13	4.24	0.64	3.2	.357
	4-6 saat	24	4.41	0.60		
	7-9 saat	32	4.17	0.72		
	9+ saat	71	4.14	0.68		
Profesyonel geliştirme	1-3 saat	13	3.12	0.93	6.1	.109
	4-6 saat	24	3.60	1.02		
	7-9 saat	32	3.64	1.04		
	9+ saat	71	3.24	1.00		
Toplam öz-yeterlik	1-3 saat	13	3.96	0.58	6.1	.313
	4-6 saat	24	4.18	0.60		
	7-9 saat	32	4.03	0.80		
	9+ saat	71	3.89	0.67		

Tablo 4.14 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterliklerine ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda öz yeterlilik düzeylerinin arasında haftalık eğitimde teknoloji kullanma süresi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.15: İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Sevme durumu	N	X	SS	U	p
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	Evet	61	4.13	0.70	2082.5	.168
	Hayır	79	3.97	0.72		
Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	Evet	61	4.03	0.78	2395.5	.953
	Hayır	79	4.05	0.72		
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	Evet	61	4.28	0.68	2095.5	.185
	Hayır	79	4.14	0.67		
Profesyonel geliştirme	Evet	61	3.38	1.08	2401.5	.973
	Hayır	79	3.38	0.97		

Toplam öz-yeterlik	Evet	61	4.03	0.70	2191.0	.358
	Hayır	79	3.93	0.68		

Tablo 4.15 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterliklerine ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda öz yeterlilik düzeylerinin arasında internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.16: İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Tecrübe durumu	N	X	SS	U	p
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	Evet	41	4.29	0.60	1455.5	.008
	Hayır	99	3.93	0.73		
Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	Evet	41	4.28	0.63	1513.5	.017
	Hayır	99	3.95	0.77		
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	Evet	41	4.35	0.59	1701.5	.132
	Hayır	99	4.14	0.70		
Profesyonel geliştirme	Evet	41	3.76	0.93	1415.5	.005
	Hayır	99	3.23	1.01		
Toplam öz-yeterlik	Evet	41	4.21	0.60	1506.0	.016
	Hayır	99	3.88	0.70		

Tablo 4.16 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi öz-yeterliklerinin pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0.05$), ancak diğer alt boyutlarda ve toplam öz-yeterlikte pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olan öğretmenlerin öz-yeterlik düzeyinin tecrübesi olmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0.05$) görülmektedir.

Tablo 4.17: İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanlarının eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve kaynakları ile Web 2.0 uygulamalarını etkili biçimde kullanma değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Kullanma durumu	N	X	SS	U	p
Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	Evet	67	4.24	0.61	1684.5	.001
	Hayır	73	3.85	0.74		
Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	Evet	67	4.26	0.61	1678.5	.001
	Hayır	73	3.84	0.80		
Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	Evet	67	4.36	0.59	1837.0	.011
	Hayır	73	4.05	0.72		
Profesyonel geliştirme	Evet	67	3.82	0.83	1313.5	.000
	Hayır	73	2.98	1.01		
Toplam öz-yeterlik	Evet	67	4.21	0.60	1609.0	.000
	Hayır	73	3.76	0.69		

Tablo 4.17 incelendiğinde, eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 teknolojilerini kullanan öğretmenlerin alt boyutlarda ve toplamda öz-yeterlik düzeyinin eğitimde teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanmayanlardan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir ($p < 0.05$).

4.4. İngilizce Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerinin Bağımsız Değişkenler Açısından İncelenmesi

Araştırmanın 6. sorusu olan “İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri; cinsiyete, meslekteki kıdem yılına, bilgisayar kullanım eğitimde teknolojiyi kullanma süresine, internetten ders vermeyi sevip sevmemesine, e-öğrenme tecrübesine ve WEB 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanmadığı değişkenlerine göre farklılık gösterir mi?” sorusuna ait bulgulara bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 4.18: YBÖYÖ puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Cinsiyet	N	X	SS	U	p
Öz yönetim yeterlilikleri	Kadın	100	4.33	0.60	1816.5	.396
	Erkek	40	4.27	0.53		
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	Kadın	100	4.34	0.62	1878.0	.572
	Erkek	40	4.34	0.51		
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	Kadın	100	4.29	0.62	1833.0	.439

	Erkek	40	4.22	0.55		
Bilgi edinme yeterlilikleri	Kadın	100	4.42	0.60	1923.0	.719
	Erkek	40	4.40	0.59		
Dijital yeterlilikleri	Kadın	100	4.45	0.57	1939.0	.775
	Erkek	40	4.43	0.58		
Karar verme yeterlilikleri	Kadın	100	4.09	0.73	1903.5	.653
	Erkek	40	4.17	0.57		
Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	Kadın	100	4.33	0.57	1875.0	.564
	Erkek	40	4.30	0.50		

Tablo 4.18 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin YBÖ'ye ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda yeterlilik düzeylerinin arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.19: YBÖYÖ puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Mesleki kıdem	N	X	SS	χ^2	p
Öz yönetim yeterlilikleri	1-5 yıl	6	4.41	0.48	5.7	.126
	6-10 yıl	51	4.31	0.56		
	11-15 yıl	40	4.49	0.49		
	16 ve üstü yıl	43	4.14	0.66		
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	1-5 yıl	6	4.33	0.54	5.7	.126
	6-10 yıl	51	4.34	0.51		
	11-15 yıl	40	4.53	0.48		
	16 ve üstü yıl	43	4.16	0.73		
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	1-5 yıl	6	4.35	0.53	4.5	.213
	6-10 yıl	51	4.26	0.52		
	11-15 yıl	40	4.42	0.54		
	16 ve üstü yıl	43	4.12	0.73		
Bilgi edinme yeterlilikleri	1-5 yıl	6	4.47	0.32	5.3	.150
	6-10 yıl	51	4.45	0.52		
	11-15 yıl	40	4.60	0.42		
	16 ve üstü yıl	43	4.21	0.76		
Dijital yeterlilikleri	1-5 yıl	6	4.44	0.38	4.7	.199
	6-10 yıl	51	4.45	0.53		
	11-15 yıl	40	4.61	0.44		
	16 ve üstü yıl	43	4.28	0.71		
Karar verme yeterlilikleri	1-5 yıl	6	4.21	0.64	3.1	.369
	6-10 yıl	51	4.05	0.61		
	11-15 yıl	40	4.28	0.55		
	16 ve üstü yıl	43	4.01	0.85		
Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	1-5 yıl	6	4.38	0.38	5.5	.137
	6-10 yıl	51	4.32	0.49		
	11-15 yıl	40	4.50	0.44		

Tablo 4.19 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin YBÖ'ye ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda yeterlilik düzeylerinin arasında mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.20: YBÖYÖ puanlarının bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Kullanım düzeyi	N	X	SS	χ^2	p	Gruplar arası fark
Öz yönetim yeterlilikleri	Orta	43	4.17	0.63	6.4	.041	1<3
	İyi	80	4.33	0.55			
	Çok iyi	17	4.59	0.50			
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	Orta	43	4.14	0.68	7.1	.028	1<2. 1<3
	İyi	80	4.41	0.52			
	Çok iyi	17	4.54	0.55			
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	Orta	43	4.05	0.65	8.8	.012	1<2. 1<3
	İyi	80	4.33	0.56			
	Çok iyi	17	4.52	0.51			
Bilgi edinme yeterlilikleri	Orta	43	4.15	0.69	13.6	.001	1<2. 1<3
	İyi	80	4.51	0.50			
	Çok iyi	17	4.70	0.47			
Dijital yeterlilikleri	Orta	43	4.17	0.65	14.7	.001	1<2. 1<3
	İyi	80	4.53	0.51			
	Çok iyi	17	4.73	0.39			
Karar verme yeterlilikleri	Orta	43	3.87	0.75	8.2	.017	1<2. 1<3
	İyi	80	4.18	0.62			
	Çok iyi	17	4.40	0.65			
Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	Orta	43	4.11	0.61	9.9	.007	1<2. 1<3
	İyi	80	4.38	0.50			
	Çok iyi	17	4.58	0.49			

Tablo 4.20 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin YBÖ'ye ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda yeterlilik düzeylerinin arasında bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Anlamlı düzeydeki farkların hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi amacıyla ikili karşılaştırma analizleri Mann Whitney U testi ile yapılmıştır. Öz yönetim yeterliliklerinde bilgisayar kullanım düzeyi çok iyi olan öğretmenlerin yeterlilik düzeyi bilgisayar kullanım düzeyi orta seviyede olanlardan anlamlı düzeyde daha yüksektir ($p<0.05$). Diğer alt

boyutlar ve toplam yeterlilikte ise bilgisayar kullanım düzeyi iyi ve çok iyi olan öğretmenlerin yeterlilik düzeyinin bilgisayar kullanım düzeyi orta düzeyde olanlardan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 4.21: YBÖYÖ puanlarının eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Ders saati	N	X	SS	χ^2	p
Öz yönetim yeterlilikleri	1-3 saat	13	4.40	0.41	2.2	.532
	4-6 saat	24	4.45	0.52		
	7-9 saat	32	4.28	0.68		
	9+ saat	71	4.27	0.58		
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	1-3 saat	13	4.42	0.46	1.3	.724
	4-6 saat	24	4.37	0.56		
	7-9 saat	32	4.38	0.69		
	9+ saat	71	4.30	0.58		
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	1-3 saat	13	4.32	0.51	1.2	.750
	4-6 saat	24	4.32	0.61		
	7-9 saat	32	4.31	0.71		
	9+ saat	71	4.22	0.57		
Bilgi edinme yeterlilikleri	1-3 saat	13	4.56	0.39	0.9	.820
	4-6 saat	24	4.51	0.51		
	7-9 saat	32	4.40	0.63		
	9+ saat	71	4.37	0.63		
Dijital yeterlilikleri	1-3 saat	13	4.60	0.34	1.3	.721
	4-6 saat	24	4.45	0.56		
	7-9 saat	32	4.49	0.59		
	9+ saat	71	4.40	0.61		
Karar verme yeterlilikleri	1-3 saat	13	4.23	0.60	1.7	.631
	4-6 saat	24	4.18	0.67		
	7-9 saat	32	4.20	0.72		
	9+ saat	71	4.03	0.69		
Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	1-3 saat	13	4.42	0.42	1.4	.696
	4-6 saat	24	4.39	0.51		
	7-9 saat	32	4.34	0.64		
	9+ saat	71	4.27	0.55		

Tablo 4.21 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin YBÖ'ye ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda yeterlilik düzeylerinin arasında eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.22: YBÖYÖ puanlarının internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Sevme durumu	N	X	SS	U	p
Öz yönetim yeterlilikleri	Evet	61	4.31	0.60	2401.5	.973
	Hayır	79	4.32	0.57		
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	Evet	61	4.37	0.59	2290.0	.614
	Hayır	79	4.32	0.59		
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	Evet	61	4.30	0.60	2282.0	.590
	Hayır	79	4.24	0.61		
Bilgi edinme yeterlilikleri	Evet	61	4.45	0.62	2222.0	.426
	Hayır	79	4.40	0.58		
Dijital yeterlilikleri	Evet	61	4.47	0.59	2264.5	.537
	Hayır	79	4.43	0.57		
Karar verme yeterlilikleri	Evet	61	4.13	0.74	2303.0	.651
	Hayır	79	4.10	0.64		
Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	Evet	61	4.34	0.56	2288.0	.609
	Hayır	79	4.31	0.55		

Tablo 4.22 incelendiğinde, araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin YBÖ'ye ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda yeterlilik düzeylerinin arasında internetten ders vermeyi sevme durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 4.23: YBÖYÖ puanlarının pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Tecrübe durumu	N	X	SS	U	p
Öz yönetim yeterlilikleri	Evet	41	4.48	0.56	1535.0	.023
	Hayır	99	4.24	0.58		
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	Evet	41	4.50	0.54	1563.5	.032
	Hayır	99	4.28	0.60		
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	Evet	41	4.44	0.53	1565.5	.033
	Hayır	99	4.20	0.62		
Bilgi edinme yeterlilikleri	Evet	41	4.59	0.51	1529.0	.020
	Hayır	99	4.35	0.61		
Dijital yeterlilikleri	Evet	41	4.66	0.42	1427.5	.005
	Hayır	99	4.36	0.61		
Karar verme yeterlilikleri	Evet	41	4.27	0.68	1644.0	.075
	Hayır	99	4.05	0.68		

Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	Evet	41	4.49	0.50	1504.5	.016
	Hayır	99	4.25	0.56		

Tablo 4.23 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin karar verme yeterlilik düzeylerinin pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p>0.05$), diğer alt boyutlar ve toplam yeterlilikte ise pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olan öğretmenlerin yeterlilik düzeyinin tecrübesi olmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 4.24: YBÖYÖ puanlarının eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve kaynakları ile Web 2.0 uygulamalarını etkili biçimde kullanma değişkenine göre karşılaştırılması

Alt boyut	Kullanma durumu	N	X	SS	U	p
Öz yönetim yeterlilikleri	Evet	67	4.53	0.49	1447.5	.000
	Hayır	73	4.12	0.59		
Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	Evet	67	4.54	0.50	1477.5	.000
	Hayır	73	4.16	0.61		
Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	Evet	67	4.48	0.51	1514.0	.000
	Hayır	73	4.08	0.62		
Bilgi edinme yeterlilikleri	Evet	67	4.63	0.48	1360.0	.000
	Hayır	73	4.22	0.62		
Dijital yeterlilikleri	Evet	67	4.66	0.43	1476.5	.000
	Hayır	73	4.25	0.62		
Karar verme yeterlilikleri	Evet	67	4.39	0.56	1368.5	.000
	Hayır	73	3.86	0.69		
Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	Evet	67	4.54	0.46	1376.0	.000
	Hayır	73	4.13	0.56		

Tablo 4.24 incelendiğinde, eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 teknolojilerini kullanan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme düzeylerinin alt boyutlar ve toplam yeterlilikte eğitimde teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir ($p<0,05$).

4.5. Korelasyon Analizi

Bu bölümde korelasyon analizi ile araştırmanın 7., 8. ve 9. soruları olan “İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ile öz-yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?”, “İngilizce öğretmenlerinin ile öz-yeterlik algıları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” ve “İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorularına ilişkin bulgular yer almaktadır. Araştırma kapsamında kullanılan ölçeklerin arasında anlamlı düzeyde ilişkiler olduğu görülmektedir. Bu ilişkiler aşağıda detaylı olarak incelenmiştir.

4.5.1. YBÖYÖ ile İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği Arasındaki İlişkiler

Tablo 4.25: Araştırmaya katılan öğretmenlerin İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanları ile YBÖYÖ puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	r	-											
	p												
2.Okul personeli, Meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	r	.775**	-										
	p	.000											
3.Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	r	.914**	.767**	-									
	p	.000	.000										
4.Profesyonel geliştirme	r	.678**	.638**	.626**	-								
	p	.000	.000	.000									
5.Toplam öz-yeterlik	r	.971**	.862**	.964**	.690**	-							
	p	.000	.000	.000	.000								
6.Öz yönetim	r	.656**	.640**	.664**	.601**	.708**	-						
	p	.000	.000	.000	.000	.000							

yeterlilikleri	p	.000	.000	.000	.000	.000							
7.Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	r	.672**	.610**	.673**	.569**	.705**	.857**	-					
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000						
8.Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	r	.709**	.636**	.701**	.643**	.754**	.898**	.950**	-				
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000					
9.Bilgi edinme yeterlilikleri	r	.598**	.521**	.600**	.518**	.630**	.729**	.793**	.744**	-			
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000				
10.Dijital yeterlilikleri	r	.653**	.548**	.610**	.497**	.653**	.739**	.817**	.771**	.899**	-		
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000			
11.Karar verme yeterlilikleri	r	.642**	.574**	.636**	.683**	.703**	.847**	.833**	.870**	.761**	.756**	-	
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		
12.Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	r	.710**	.649**	.706**	.637**	.755**	.934**	.958**	.960**	.864**	.874**	.902**	-
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	

**p<0,01; *p<0,05

Tablo 4.25'e göre elde edilen bulgular şu şekildedir:

Araştırmaya katılan öğretmenlerin dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi öz-yeterlik düzeyleri ile öz yönetim yeterlilikleri ($r=.656$), bilgi edinme yeterlilikleri ($r=.598$), dijital yeterlilikleri ($r=.653$) ve karar verme yeterlilikleri arasında ($r=.641$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; dil gelişiminin gözlemlenmesi ve değerlendirilmesi öz-yeterlik düzeyleri ile nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri ($r=.672$), girişim ve girişimcilik yeterlilikleri ($r=.709$) ve toplam YBÖ yeterlilikleri arasında ($r=.710$) ise pozitif ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği öz-yeterlik düzeyleri ile öz yönetim yeterlilikleri ($r=.640$), nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri ($r=.610$), girişim ve girişimcilik yeterlilikleri ($r=.636$), bilgi edinme yeterlilikleri ($r=.521$), dijital yeterlilikleri ($r=.548$), karar verme yeterlilikleri ($r=.574$) ve toplam YBÖ yeterlilikleri arasında ($r=.649$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi öz-yeterlik düzeyleri ile öz yönetim yeterlilikleri ($r=.664$), bilgi

edinme yeterlilikleri ($r=.600$), dijital yeterlilikleri($r=.610$) ve karar verme yeterlilikleri arasında ($r=.636$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi öz-yeterlik düzeyleri ile nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri ($r=.673$), girişim ve girişimcilik yeterlilikleri ($r=.701$) ve toplam YBÖ yeterlilikleri arasında ($r=.706$) ise pozitif ve yüksek düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin profesyonel geliştirme öz-yeterlik düzeyleri ile öz yönetim yeterlilikleri ($r=.601$), nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri ($r=.569$), girişim ve girişimcilik yeterlilikleri ($r=.643$), bilgi edinme yeterlilikler ($r=.518$), dijital yeterlilikleri ($r=.497$) ve toplam YBÖ yeterlilikleri arasında ($r=.637$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; profesyonel geliştirme öz-yeterlik düzeyleri ile karar verme yeterlilikleri arasında ($r=.683$) ise pozitif ve yüksek düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin toplam öz-yeterlik düzeyleri ile bilgi edinme yeterlilikleri ($r=.630$) ve dijital yeterlilikleri arasında ($r=.653$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; toplam öz-yeterlik düzeyleri ile öz yönetim yeterlilikleri ($r=.708$), nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri ($r=.705$), girişim ve girişimcilik yeterlilikleri ($r=.754$), karar verme yeterlilikleri ($r=.703$) ve toplam YBÖ yeterlilikleri arasında ($r=.755$) ise pozitif ve yüksek düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

4.5.2. İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği ile E-Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği Arasındaki İlişkiler

Tablo 4.26: Araştırmaya katılan öğretmenlerin İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ölçeği puanları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.Dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi	r	-									
	p										
2.Okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği	r	.775**	-								
	p	.000									

3.Uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi	r	.914**	.767**	-						
	p	.000	.000							
4.Profesyonel geliştirme	r	.678**	.638**	.626**	-					
	p	.000	.000	.000						
5.Toplam öz-yeterlik	r	.971**	.862**	.964**	.690**	-				
	p	.000	.000	.000	.000					
6.BİT kullanım öz yeterliği	r	.523**	.427**	.482**	.502**	.529**	-			
	p	.000	.000	.000	.000	.000				
7.E-öğrenmede kendine güven	r	.512**	.408**	.432**	.623**	.536**	.737**	-		
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000			
8.E-öğrenmeye yönelik tutum	r	.331**	.278**	.324**	.186*	.311**	.358**	.435**	-	
	p	.000	.001	.000	.027	.027	.000	.000		
9.E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	r	.274**	.189*	.273**	-.013	.217**	.088	.073	.699**	-
	p	.001	.025	.001	.883	.883	.298	.390	.000	
10.E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	r	.512**	.410**	.476**	.407**	.499**	.628**	.732**	.896**	.643**
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000

**p<0,01; *p<0,05

Tablo 4.26'ya göre elde edilen bulgular şu şekildedir:

Araştırmaya katılan öğretmenlerin dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi öz-yeterlik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum ($r=.331$) ve e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.274$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; dil gelişiminin gözlenmesi ve değerlendirilmesi öz-yeterlik düzeyleri ile BİT kullanım öz yeterliği ($r=.523$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.512$) ve toplam e-öğrenme hazırbulunuşluk arasında ($r=.512$) ise pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği öz-yeterlik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum ($r=.278$) ve e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.189$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; okul personeli, meslektaşlar, aile ve toplum ile iş birliği öz-yeterlik düzeyleri ile BİT kullanım öz yeterliği ($r=.427$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.408$) ve toplam e-öğrenme

hazırbulunuşluk arasında ($r=.410$) ise pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi öz-yeterlik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum ($r=.374$) ve e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.273$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi öz-yeterlik düzeyleri ile BİT kullanım öz yeterliği ($r=.482$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.432$) ve toplam e-öğrenme hazırbulunuşluk arasında ($r=.476$) ise pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin profesyonel geliştirme öz-yeterlik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.186$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; profesyonel geliştirme öz-yeterlik düzeyleri ile BİT kullanım öz yeterliği ($r=.502$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.623$) ve toplam e-öğrenme hazırbulunuşluk arasında ($r=.407$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin profesyonel geliştirme öz-yeterlik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=-.013$) ise anlamlı düzeyde ilişki bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin toplam öz-yeterlik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum ($r=.311$) ve e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.217$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; toplam öz-yeterlik düzeyleri ile BİT kullanım öz yeterliği ($r=.529$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.536$) ve toplam e-öğrenme hazırbulunuşluk arasında ($r=.499$) ise pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

4.5.3. YBÖYÖ ile E-Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği Arasındaki İlişkiler

Tablo 4.27: Araştırmaya katılan öğretmenlerin YBÖYÖ puanları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Öz yönetim yeterlilikleri	r	-											
	p												
2.Nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilikleri	r	.857**	-										
	p	.000											
3.Girişim ve girişimcilik yeterlilikleri	r	.898**	.950**	-									
	p	.000	.000										
4.Bilgi edinme yeterlilikleri	r	.729**	.793**	.744**	-								
	p	.000	.000	.000									
5.Dijital yeterlilikleri	r	.739**	.817**	.771**	.899**	-							
	p	.000	.000	.000	.000								
6.Karar verme yeterlilikleri	r	.847**	.833**	.870**	.761**	.756**	-						
	p	.000	.000	.000	.000	.000							
7.Yaşam boyu öğrenme toplam yeterlilik	r	.934**	.958**	.960**	.864**	.874**	.902**	-					
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000						
8.BİT kullanım öz yeterliği	r	.483**	.538**	.515**	.543**	.593**	.504**	.560**	-				
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000					
9.E-öğrenmede kendine güven	r	.432**	.508**	.476**	.551**	.586**	.534**	.541**	.737**	-			
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000				
10.E-öğrenmeye yönelik tutum	r	.232**	.238**	.213*	.291**	.293**	.197*	.266**	.358**	.435**	-		
	p	.006	.005	.011	.000	.000	.020	.002	.000	.000			
11.E-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı	r	.116	.093	.092	.114	.089	.040	.105	.088	.073	.699**	-	
	p	.174	.276	.280	.178	.296	.643	.217	.298	.390	.000		
12.E-öğrenme toplam hazırbulunuşluk	r	.393**	.424**	.396**	.461**	.481**	.390**	.455**	.628**	.732**	.896**	.643**	-
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	

**p<0,01; *p<0,05

Tablo 4.27'ye göre elde edilen bulgular şu şekildedir:

Araştırmaya katılan öz yönetim yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.232$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; öz yönetim yeterlilik düzeyleri ile BİT kullanım öz-yeterlik düzeyi ($r=.483$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.432$) ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk arasında ($r=.393$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; öz yönetim yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.116$) ise anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.238$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu, nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilik düzeyleri ile BİT kullanım öz-yeterlik düzeyi ($r=.538$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.508$) ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk arasında ($r=.424$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; nasıl öğrenileceğini öğrenme yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.093$) ise anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin girişim ve girişimcilik yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.213$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu, girişim ve girişimcilik yeterlilik düzeyleri ile BİT kullanım öz-yeterlik düzeyi ($r=.515$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.476$) ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk arasında ($r=.396$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; girişim ve girişimcilik yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.092$) ise anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bilgi edinme yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.291$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; bilgi edinme yeterlilik düzeyleri ile BİT kullanım öz-yeterlik düzeyi ($r=.543$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.551$) ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk arasında ($r=.461$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; bilgi edinme yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.114$) ise anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin dijital yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.293$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu, dijital yeterlilik düzeyleri ile BİT kullanım öz-yeterlik düzeyi ($r=.593$; $p<0.01$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.586$) ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk arasında ($r=.296$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; dijital yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.089$) ise anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin karar verme yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.197$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; karar verme yeterlilik düzeyleri ile BİT kullanım öz-yeterlik ($r=.504$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.534$) ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk arasında ($r=.390$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; karar verme yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.040$) ise anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin YBÖ toplam yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik tutum arasında ($r=.266$) pozitif ve düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu; YBÖ toplam yeterlilik düzeyleri ile BİT kullanım öz-yeterlik düzeyi ($r=.560$), e-öğrenmede kendine güven ($r=.541$) ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk arasında ($r=.455$) pozitif ve orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu; YBÖ toplam yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı arasında ($r=.105$) ise anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇLAR, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgulara ilişkin tartışma, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Yabancı dil öğretmenlerinin YBÖ yeterliklerine sahip olması ve öz-yeterlik algılarının yüksek olması dil öğretim süreci için önemlidir. Eğitimin dijital ortama taşındığı günümüz pandemi sürecinde uzaktan eğitimin bir parçası olan e-öğrenme, barındırdığı teknolojik imkânlar ve bireyin öğrenme güdüsünü destekleme potansiyeli gibi nedenlerle yabancı dil öğretiminde uygun bir yöntemdir. Bu nedenle İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları bu süreçte eğitim öğretimin başarılı bir şekilde devam edebilmesi açısından önemlidir. Bu kapsamda yapılan bu çalışmada YBÖ yeterlikleri ve öz-yeterlik algıları bağlamında İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları incelenmiştir.

YBÖ yeterliklerine ilişkin sonuçlar:

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre; araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin tüm alt boyutlar ve ölçek toplamında YBÖ yeterlilik düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonucu destekler nitelikte, Hürsen (2011) öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin, Poyraz (2014) öğretmenlerin YBÖ düzeylerinin yüksek olduğunu belirtirken Tunca, Şahin ve Aydın (2015) ise öğretmenlerin YBÖ eğilimlerinin düşük olduğunu belirtmiştir.

Çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlilik düzeylerinde cinsiyet, mesleki kıdem, eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi ve internetten ders vermeyi sevme durumu değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmanın bulgularına paralel olarak Göller (2015); Yıldırım (2015); Ayaz (2016); Çetin (2019) de cinsiyete göre farklılık olmadığını tespit etmişlerdir. Karaoğlu Yılmaz ve Binay Eyüboğlu (2018) da öğretmenlerin YBÖ tutumlarının cinsiyete ve günlük ortalama internet kullanım süresine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşmışlardır. Mesleki kıdem değişkenine göre farklılık olmadığını

saptayan çalışmalardan bazıları şahin ve Arcagök (2014) ve Kazu (2016)'ya aittir. Ayaz (2016); Yıldırım (2017); Abbak (2018) ve Gedik (2019) ise çalışmalarında mesleki kıdem değişkenine göre öğretmenlerin YBÖ yeterliklerinde anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Bu çalışmada, bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olduğu, karar verme yeterlilik düzeylerinin pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı, diğer alt boyutlar ve toplam yeterlilikte ise pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olan öğretmenlerin yeterlilik düzeyinin tecrübesi olmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ve eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 teknolojilerini kullanan öğretmenlerin düzeylerinin alt boyutlar ve toplam yeterlilikte eğitimde teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öz-yeterlik algılarına ilişkin sonuçlar:

Bu alışmada İngilizce öğretmenlerinin profesyonel geliştirme alt boyutunun orta düzeyde, diğer alt boyutlar ve ölçek toplamında ise öz-yeterlik düzeylerinin yüksek seviyede olduğu görölmektedir. Benzer şekilde, Köyalan (2004) İngilizce öğretmenlerinin genel öz-yeterliklerini orta düzeyde, Tunç-Yüksel (2010) ise yüksek bulmuşlardır.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterliklerine ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda öz-yeterlilik düzeylerinin arasında cinsiyet, mesleki kıdem, eğitimde teknolojiyi haftalık kullanma süresi ve internetten ders vermeyi sevmeye durumu faktörlerine göre anlamlı düzeyde farklılık yoktur. Üstüner vd. (2009) ile Esen (2012)'in yaptığı çalışmalarda da öğretmenlerin öz-yeterliklerine ilişkin algılarında cinsiyet boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmadığı görölmüştür. Yenen (2018)'in çalışmasında ise cinsiyete göre öğretim stratejileri alt boyutunda anlamlı bir farklılık olmamasına rağmen öğrenci katılımı, sınıf yönetimi ve ölçek genelinde erkek öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık olduğu vurgulanmıştır. Araştırmanın bulgularına paralel olarak, Tunç-Yüksel (2010) ve Baş (2011)'ın çalışmalarında da mesleki kıdem değişkenine göre öğretmenlerin öz-yeterlik algıları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Köyalan (2004) ve Thompson (2016)'ın mesleki kıdem değişkeni ile İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu tespit ettikleri çalışmaları ise mevcut

Çalışmanın bulgularını desteklememektedir. Yenen (2018), çalışmasında mesleki kıdem değişkenine göre genel öz-yeterlik ve sınıf yönetimi alt boyutlarında öğretmenlerin öz-yeterlik düzeylerinde anlamlı bir farklılık olduğunu, mesleki kıdemi yüksek olan öğretmenlerin öz-yeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Esen (2012)'in çalışmasında ise her dört alt boyutta mesleki kıdem yılı azaldıkça öğretmenlerin öz-yeterlik algılarında bir artış görülmüştür. Esen bu durumu mesleki kıdemi az olan öğretmenlerin mesleki tükenmişliklerinin olmamasına bağlamıştır.

Bu çalışmanın bulgularına göre, bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre bilgisayarı iyi ve çok iyi kullanan öğretmenlerin öz-yeterlik düzeyinin alt boyutlar ve toplam yeterlikte bilgisayarı orta düzeyde kullanan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu, ayrıca bilgisayarı çok iyi kullanan öğretmenlerin öz-yeterlik düzeyinin alt boyutlar ve toplam yeterlikte bilgisayarı iyi düzeyde kullanan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca, araştırmaya katılan öğretmenlerin uygun bir sınıf atmosferi için uygun yöntem ve tekniklerin düzenlenmesi öz-yeterliklerinin pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olması durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı, ancak diğer alt boyutlarda ve toplam z-yeterlikte pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olan öğretmenlerin öz-yeterlik düzeyinin tecrübesi olmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ve eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2,0 teknolojilerini kullanan öğretmenlerin alt boyutlarda ve toplamda öz-yeterlik düzeyinin eğitimde teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanmayanlardan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

E-ğrenmeye hazırbulunuşluklarına ilişkin sonuçlar:

Çalışmaya katılan İngilizce ğretmenlerinin BİT kullanım öz-yeterlik düzeylerinin yüksek seviyede, diğer alt boyutlar ve ölçek toplamında ise e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin orta seviyede olduğu görülmektedir. Süer vd. (2005) alışmalarında, uzaktan eğitime yönelik ğretim elemanlarının tutumlarının ortalamanın üzerinde olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmaya benzer bir bulguyla Ağır (2007) ise öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutum düzeylerini orta değere yakın ve olumlu yönde bulmuştur. Adewole-Odeshi (2014) ise öğrencilerin e-öğrenme araçlarını kullanmayı kolay bulduklarını, ayrıca bilgiye ulaşmak için bu araçların kullanılmasının kolay olacağını düşündüklerinden e-öğrenmeye karşı olumlu tutum gösterdikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu bulguları destekleyen başıka bir çalışmada ise Liaw, Huang ve Chen (2007), ğretmenlerin e-öğrenmenin keyif

verdiği, kullanışlı ve faydalı bir öğretim yardımcısı olduğunu belirttikleri sonucuna ulaşmıştır.

Bu çalışmada İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye ilişkin alt boyutlarda ve toplam puanda hazırbulunuşluk düzeylerinin arasında haftalık eğitimde teknoloji kullanma süresi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir.

Elde edilen bulgular doğrultusunda, İngilizce öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik tutum ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ancak erkek öğretmenlerin BİT kullanım öz-yeterlik, e-öğrenmede kendine güven ve e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı düzeylerinin kadın öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir. Araştırmanın bu bulgularına paralel olarak Coşkun, Özeke, Budakoğlu ve Kula (2018), diğer alt boyutlar için cinsiyet değişkeni kapsamında herhangi bir farklılık gözlemezken e-öğrenmede kendine güven alt boyutunda tıp fakültesi erkek öğretim üyelerinin kadın öğretim üyelerinden anlamlı düzeyde daha fazla kendilerine güvendiklerini belirlemişlerdir. Bu bulguyu destekler nitelikte Soydal, Alır ve Ünal (2012) da bilgisayar kullanırken erkek akademisyenlerin kadın akademisyenlere göre daha kendinden emin olduğunu belirlemiş, ancak bunun dışında e-öğrenme hazırbulunuşluğunun cinsiyete göre anlamlı derecede farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Yine e-öğrenmede kendine güven alt boyutunda mevcut çalışmanın sonucunun destekler şekilde Akaslan ve Law (2011) ve Agboola (2006) çalışmalarında erkeklerin kadınlara göre kendilerine daha çok güvendikleri sonucuna ulaşmıştır. Alanyazındaki bazı çalışmalarda, elde edilen bulgulara paralel olarak, BİT kullanım öz-yeterliği düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark gösterdiği ve erkekler lehine anlamlı bir fark saptandığı sonucuna ulaşılmakla birlikte (Korkut ve Akkoyunlu, 2008; Avcu ve Gökdaş, 2012; Korkmaz, Çakır ve Tan, 2015; Çetin, 2017), kadınların lehine anlamlı bir farkın bulunduğu sonucuna da (Demir ve Büyükalın Filiz, 2018) ulaşılmıştır.

Çalışmanın bulgularına göre, İngilizce öğretmenlerinin BİT kullanım öz-yeterliği ve e-öğrenmede kendine güven düzeylerinin meslek kıdem değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ancak diğer alt boyutlarda ve toplam puanda mesleki kıdem değişkenine göre hazırbulunuşluk düzeylerinin arasında anlamlı düzeyde farklılık olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem 1-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl olan öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik tutum, e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı ve e-öğrenmede toplam

hazırbulunuşluk düzeylerinin mesleki kıdemi 16 ve üstü yıl olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen veriler doğrultusunda e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ancak diğer alt boyutlarda ve toplam puanda bilgisayar kullanım düzeyi değişkenine göre hazırbulunuşluk düzeylerinin arasında anlamlı düzeyde farklılık olduğu görülmektedir. BİT kullanım öz-yeterliği, e-öğrenmede kendine güven ve toplam hazırbulunuşlukta bilgisayar kullanım düzeyi iyi ve çok iyi olan öğretmenlerin hazırbulunuşluk düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi orta düzeyde olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu, ayrıca bilgisayar kullanım düzeyi çok iyi olan öğretmenlerin hazırbulunuşluk düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi iyi düzeyde olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir. E-öğrenmeye yönelik tutumda ise bilgisayar kullanım düzeyi iyi ve çok iyi olan öğretmenlerin hazırbulunuşluk düzeylerinin bilgisayar kullanım düzeyi orta düzeyde olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ayrıca çalışmaya katılan öğretmenlerin BİT kullanım öz-yeterliği ve e-öğrenmede kendine güven düzeylerinin internetten ders vermeyi sevme değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ancak internetten ders vermeyi seven öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik tutum, e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk düzeylerinin internetten ders vermeyi sevmeyen öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmada, pandemi öncesinde e-öğrenme tecrübesi olan öğretmenlerin e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin alt boyutlarda ve toplam puanda tecrübesi olmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı düzeylerinin eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanma durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı, ancak eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanan öğretmenlerin diğer alt boyutlarda ve toplam puanda hazırbulunuşluk düzeylerinin eğitimi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve Web 2.0 kullanmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu elde edilen sonuçlar arasındadır.

“İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ile öz-yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusunun analizi sonucunda, araştırmaya katılan öğretmenlerin toplam öz-yeterlik düzeyleri ile toplam YBÖ yeterlilikleri arasında pozitif ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Karaoğlu Yılmaz ve Öztürk’ün (2018) çalışmalarında ise öğretmenlerin öz-yeterlik algıları ile etkili YBÖ becerileri arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Buna paralel olarak Kabataş ve Karaoğlu Yılmaz (2018) öğretmenlerin YBÖ tutumları ile eğitim teknolojileri standartlarına yönelik öz-yeterlik algı düzeyleri arasında orta düzeyde ve pozitif bir ilişki olduğunu tespit etmiştir.

“İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusunun analizi sonucunda, araştırmaya katılan öğretmenlerin toplam öz-yeterlik düzeyleri ile toplam e-öğrenme hazırbulunuşlukları arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Latip, Noh ve Tamrin (2020) Malezya’da öğrencilerin e-öğrenmeyi kabulü ve öz-yeterliliğin etkileri üzerine yaptıkları çalışmada; performans beklentisi, sosyal etki, algılanan zevk ve öz-yeterliliğin öğrencilerin e-öğrenmeyi kabulü ile doğrudan pozitif bir ilişkisi olduğunu belirlemiştir.

“İngilizce öğretmenlerinin YBÖ yeterlikleri ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusunun analizi sonucunda, araştırmaya katılan öğretmenlerin YBÖ toplam yeterlilik düzeyleri ile e-öğrenme toplam hazırbulunuşlukları arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Erdoğan, Çetinkaya ve Şentürk (2017) ise öğretmen adayı olan pedagojik formasyon öğrencilerinin YBÖ eğilimleri ile BİT kullanma becerileri ve e-öğrenme hazırbulunuşlukları arasında pozitif ve düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulmuşlardır.

Tüm bunların sonucunda İngilizce öğretmenlerinin; YBÖ yeterlikleri ile öz-yeterlik algıları arasında, öz-yeterlik algıları ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında ve YBÖ yeterlikleri ile e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları arasında anlamlı düzeyde ilişkiler olduğu görülmektedir.

5.2. Öneriler

Bartın ilinde MEB'e bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 140 İngilizce öğretmeninin pandemi sürecinde yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve öz-yeterlik algıları bağlamında e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarının incelenmesine yönelik yapılan bu araştırma sonuçlarına göre aşağıda önerilerde bulunulmuştur:

- Bu çalışmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgiler formu, YBÖYÖ, İngilizce Öğretmenlerinin Öz-yeterlik Algısı Ölçeği ve E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği'nden elde edilmiştir. Gelecekte yapılması düşünülen çalışmalara yönelik olarak, verilerin toplanmasında farklı veri toplama araçları ve farklı bir yöntem kullanılarak (örneğin; katılımcılarla görüşmeler) konu tekrar ele alınabilir ve bulgular daha derinlemesine irdelenebilir.
- Çalışmanın katılımcıları Bartın ilinde MEB'e bağlı resmi ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 140 İngilizce öğretmenidir. Katılımcı sayısının çalışma verileri üzerinde doğrudan etkisi olduğundan katılımcı sayısı daha geniş tutularak çalışma tekrar edilebilir. Çalışmada belirli bir bölgedeki ve belirli bir sayıda İngilizce öğretmenine ulaşılmıştır. Sonraki çalışmalarda daha geniş bir bölgeye yayılabilir ve daha kalabalık bir sayıda İngilizce öğretmeniyle çalışılabilir ya da çalışma yalnızca İngilizce öğretmenleri ile değil tüm yabancı dil öğretmenleri ile gerçekleştirilebilir. Bu şekilde mevcut çalışmanın değişkenleri ve boyutları açısından karşılaştırmalar da yapılabilir.
- Araştırma kapsamında YBÖ yeterlikleri ve öz-yeterlik algıları bağlamında İngilizce öğretmenlerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşlukları; cinsiyete, meslekteki kıdem yılına, bilgisayar kullanım eğitimde teknolojiyi kullanma süresine, internetten ders vermeyi sevip sevmemesine, e-öğrenme tecrübesine ve WEB 2.0 uygulamalarını etkili kullanıp kullanmadığı değişkenlerine göre değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu değişkenlerden başka değişkenler açısından değerlendirilerek çalışma tekrar edilebilir.
- Araştırma sonuçları katılan öğretmenlerin BİT kullanım, e-öğrenmede kendine güven, e-öğrenmeye yönelik tutum, e-öğrenmeye yönelik eğitim ihtiyacı ve e-öğrenme toplam hazırbulunuşluk düzeyinin orta seviyenin üzerinde olduğu ve e-

öğrenmeye tam hazır olmadıklarını göstermektedir. Bu kapsamda e-öğrenme süreçleriyle ilgili eğitimler düzenlenebilir ve mevcut olan ya da bu eğitimlerle kazanılacak olan bilgi ve becerilerin üst düzeyde kullanılabilmesi için gerekli olan donanım, teknik ve alt yapı desteği sağlanabilir.

- Öğretmen yetiştiren kurumlarda YBÖ yeterliklerini kazandıracak daha fazla etkinliklere programlarda yer verilmelidir. YBÖ sürecine yönelik uygulamalar teknoloji entegrasyonu ile desteklenmelidir.
- İngilizce öğretmenlerinin mesleki gelişimlerini etkileyen faktörler ile ilgili hizmet içi eğitimler nitelik ve nicelik olarak geliştirilebilir.
- İngilizce öğretmenlerine daha fazla iletişimsel beceri ve uygulamaya yönelik etkinlik alanları sağlanabilir ve buna ilişkin programlar ve politikalar geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Abbak, Y. (2018). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlilikleri ile yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Adewole-Odesi, E. (2014). Attitude of students towards e-learning in South-West Nigerian universities: An application of Technology Acceptance Model. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*, 1035 [Çevrimiçi: <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1035>].
- Adıyaman, A. (2020). *Öğretim elemanlarının e-öğrenmeye hazırbulunuşluklarının incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Agboola, A. K. (2006). Assessing the awareness and perceptions of academic staff in using e-learning tools for instructional delivery in a post-secondary institution: A case study. *The Innovation Journal: The Public Sector Innovation Journal*, 11(3), 1-12.
- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Akaslan, D., & Law, E. L. C. (2011). Measuring teachers' readiness for e-learning in higher education institutions associated with the subject of electricity in Turkey. IEEE Global Engineering Education Conference: *Learning Environments and Ecosystems in Engineering Education*, 4-6 April (pp. 481-490). Amman, Jordan.
- Akbaş, O.; Özdemir, S.M. (2002; Yaz-Güz). "Avrupa Birliğinde Yaşam Boyu Öğrenme", *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156.
- Alajimi, M. (2010). *Faculty members' readiness for e-learning in the college of basic education in Kuwait*. Doctor of Philosophy. University Of North Texas.
- Avcu, Ü., & Gökdaş, İ. (2012). İlköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin kabul ve kullanım niyetleri. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 42-59.
- Ayaz, C. (2016). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi), Bartın Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *BEÜ SBE Derg.*, 7(1), 231-274.
- Baş, G. (2010). *Türkiye'deki üniversitelerin hazırlık kısımlarında çalışan İngilizce öğretmenlerinin öz-yeterlik algı düzeyleri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler, Ankara.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W H Freeman/Times Books/ Henry Holt & Co.

- Binay Eyuboğlu, F. A. & Karaoğlu Yılmaz, F. G. (2018). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme tutumları, dijital yerli olma durumları ve teknoloji kabulü arasındaki ilişkinin birbirleri ile ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 4 (1), 1-17. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uebt/issue/37056/397202>
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi AUAd*, 3(2), 85-124.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cebeci, P. Z. (2004). Türkiye ulusal e üniversitesi için bir model çalışması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (2). Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/4370/59770>
- Çetin, Ö. (2017). Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik öz-yeterlik algı düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 4753-4767.
- Çetin, F. (2019). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin öğrenme yaklaşımları ve özyeterlik ile ilişkisinin incelenmesi (Sakarya Üniversitesi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi.
- Coşkun, Ö., Özeke, V., Budakoğlu, I. İ., & Kula, S. (2018). Tıp fakültesi öğretim üyelerinin e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeyleri: Gazi Üniversitesi örneği. *Ankara Med J*, 2, 175-85.
- Demir, N., & Büyükalın Filiz, S. (2018). Kamu çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanım düzeylerinin incelenmesi (Sayıştay başkanlığı örneği). *Sayıştay Dergisi*, 108, 149-174.
- Demir, Ö. (2015). *Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin incelenmesi: Hacettepe üniversitesi eğitim fakültesi örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Demirtaş, H., Cömert, M., & Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36 (159), 96-111.
- Duran, N., Önal, A. ve Kurtuluş, C. (2008, Aralık). *E-öğrenme ve kurumsal eğitimde yeni yaklaşım öğrenim yönetim sistemleri*, XII. Türkiye’de İnternet Konferansı’nda sunulan bildiri, Ankara.
- Durak, A. & Kaygın, H. (2018). Reflections of using technology: parental views on values that tend to be degenerated with the use of technology. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 7(3), 1035-1053. DOI: 10.14686/buefad.425146
- Ekici, G. (2008). Sınıf yönetimi dersinin öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algı düzeyine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(35).

- Gür Erdoğan, D. & Bayat, S. & Şentürk, Ş. (2017). Pedagojik formasyon öğrencilerinin bit, e-öğrenme ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 7(13), 147-159.
- Esen, G. (2012). *İngilizce öğretmenlerinin genel ve mesleki öz-yeterlik algıları: mersin ili profili*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Eşitti, Ş. & Işık, M. (2015). Sosyal medyanın yabancı turistlerin Türkiye'yi tatil destinasyonu olarak tercih etmelerine etkisi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 1 (27), 11-33. DOI: 10.17498/kdeniz.26307.
- Gedik, G. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi. Manisa Celal Bayar Üniversitesi.
- Gömleksiz, N. & Aslan, S. (2019). İngilizce öğretmenlerinin mesleki öz-yeterlik algıları, *Journal of History School*, 43, 1546-1583.
- Gulbahar, Y. (2009). *E-öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gündoğan, N. (2003). Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde bir istihdam politikası aracı olarak yaşam boyu öğrenme ve bazı örnek program ve uygulamalar. *Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi*, 7(2), 299-312.
- Kabataş, S. & Karaoğlu Yılmaz, F. G. (2018). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme tutumlarının eğitim teknolojileri standartlarına yönelik öz-yeterlikleri açısından değerlendirilmesi. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 7(2), 588-608. DOI: 10.14686/buefad.405661
- Kabataş, S. (2019). *Öğretmen adaylarının dijital vatandaşlık algılarının yaşam boyu öğrenme tutumları ve e-öğrenmeye hazır bulunuşluğu açısından değerlendirilmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Karaoğlu Yılmaz, F. G., & Öztürk, M. (2018). Öğretmenlerin öz-yeterlik algısı ile etkili yaşam boyu öğrenme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. In *7th Cyprus International Conference on Educational Research (CYICER)*.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (17.baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaur, K., & Abas, Z. W. (2004, November-December). An assessment of e-learning readiness at the open university Malaysia. Paper presented at the *International Conference on Computers in Education (ICCE2004)*, Melbourne, Australia.
- Kazu, İ. Y. (2016). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *İlköğretim Online* 15(3), 838-845.
- Korkmaz, Ö., Çakır, R., & Tan, S.S. (2015) Öğrencilerin e-öğrenmeye hazır bulunuşluk ve memnuniyet düzeylerinin akademik başarıya etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 16(3), 219-241.

- Korkut, E., & Akkoyunlu, B. (2008). Yabancı dil öğretmen adaylarının bilgi ve bilgisayar okuryazarlık öz-yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 34, 178-188.
- Köyalan, A. (2004). *İngilizce okutmanlarının öğretme yeterlikleri ve sınıf içi sorunlarla baş edebilme düzeyleri*. Yayınlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Latip, M. S. A., Noh, I., Tamrin, M., & Latip, S. N. N. A. (2020). Students' acceptance for elearning and the effects of self-efficacy in Malaysia. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 10(5), 658–674.
- Liaw, Shu-Sheng & Huang, Hsiu-Mei & Chen, Gwo-Dong. (2007). Surveying instructor and learner attitudes toward E-learning. *Computers & Education*. 49, 1066-1080. 10.1016/j.compedu.2006.01.001.
- Mesleki Yeterlilik Kurumu. “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığı”. Erişim: 8 Şubat 2022. <https://www.myk.gov.tr/index.php/tr/haberler/102-tuerkiye-yeterlilikle-cercevesi-dairesi-bakanl/3666-2018de-guencellenen-anahtar-yetkinlikler-hakndaki-tavsiye-kararnn-tuerkce-tercuemesi-yaymland>
- Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri. (2018). https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/11115355_YYRETMENLYK_MESLEYY_GENEL_YETERLYKLERY.pdf. (Erişim tarihi: 21.09.2021)
- Lindeman E. C., (1969). Halk Eğitiminin Anlamı, (Çev. Celal Şentürk) Ankara: Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayınları, (Orijinal Eserin Yayını, 1926).
- Poyraz, H. (2014). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme profilleri ile kurumları tarafından desteklenme algıları arasındaki ilişki (sakarya ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Pajares, M. F. (1992). Teachers' Beliefs and Educational Research: Cleaning up a Messy Construct. *Review of Educational Research*, 62(3), 307-332.
- Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning *OJ L 394*, 30.12.2006, p. 10–18. Retrieved from <http://data.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>
- Soydal, I., Alır, G., & Ünal, Y. (2011). Are Turkish universities ready for e-learning: A case of Hacettepe University faculty of letters. *Information Services & Use*, 31, 281–291.
- Süer, İ., Kaya, Z., Bülbül, H. İ., Karaçanta, H., Koç, Z., & Çetin, Ş. (2005). Gazi Üniversitesi'nin uzaktan eğitim potansiyeli. *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, 4(1), 107-113.
- Şahin, Ç. ve Arcagök, S. (2014). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri düzeyinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(16), 394- 417.

- Thompson, G. (2016). *Japanese high school english teachers' self-efficacy beliefs about teaching english. school of cultural and professional learning faculty of education, Queensland University of Technology, Queensland.*
- Toprak, M., Erdoğan, A. (2012). Yaşam boyu öğrenme: kavram, politika, araçlar ve uygulama. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(2), 69-91.
- Tschannen-Moran, M. & Woolfolk-Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: Capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17, 783-805.
- Tunca, N., Şahin, S. A., ve Aydın, Ö. (2015). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 432-46.
- Tunç Yüksel, B. (2010). *Teacher efficacy beliefs of turkish efl teachers: a study with turkish efl teachers working at state primary schools.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eskişehir.
- Uzunboylu, H. ve Hürsen, Ç. (2011). Hayat boyu öğrenme yeterlik ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 449-460.
- Üstün, A., & Tekin, S. (2009). Amasya eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarının özyeterlilik inançlarının çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 35-47.
- Üstün, A. B., Yılmaz, F. G. K. ve Yılmaz, R. (2020). Öğretmenler e-öğrenmeye hazır mı? Öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik hazırbulunuşluklarının incelenmesi üzerine bir araştırma, *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 52-67.
- Üstüner, M., Demirtaş, H., Cömert, M., & Özer, N. (2009). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Öz-yeterlilik Algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(17), 1-17.
- Wallen, N.E., & Fraenkel, J.R. (2000). *Educational research: A guide to the process* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781410601001>
- Yaman, F. (2014). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi (Diyarbakır ili örneği).* Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi. Dicle Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yaman, H., Demirtaş, T. & Aydemir, Z. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının dijital pedagojik yeterlilikleri. *Turkish Studies*. 8. 1407-1419.
- Yenen, E. T. (2018). *Öğretmenlerin Öğretim Sürecindeki Öz-yeterliliklerinin ve Sınıf Ortamına Yansımalarının İncelenmesi.* Yayınlanmamış doktora tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Yenen, E. T. & Dursun, F. (2020). İngilizce öğretmenlerinin öğretim süreci uygulamaları ve öz yeterliliklerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Araştırma ve Deneyim*

- Yıldırım, Z. (2015). *Sınıf öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenmeye yönelik yeterlik algıları ve görüşleri*. (Yüksek lisans tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Yurdugöl, H. ve Demir, Ö. (2017). Öğretmen yetiştiren lisans programlarındaki öğretmen adaylarının e öğrenmeye hazırbulunuşluklarının incelenmesi: Hacettepe üniversitesi örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(4), 896-915. doi:10.16986/HUJE.2016022763

EK 2: Etik Kurul Onayı

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Sayı : E-23688910-050.01.04-2100037241
Konu : Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu
Değerlendirme Formu

03.05.2021

Protokol No:	2021-SBB-0157
Araştırmanın Başlığı:	PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞAMBOYU ÖĞRENME YETERLİKLERİ VE ÖZ-YETERLİK ALGILARI BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN E-ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ
Proje Yürütücüsü:	Sultan Ertaş
Başvuru Formunun Geliş Tarih:	19.03.2021
Karar Tarihi:	30.04.2021
Toplantı No:	6

Başvuru dosyasında etik sorun oluşturabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmadığından 30.04.2021 tarihli ve 6 numaralı toplantıda 2021-SBB-0157 numaralı başvuruya araştırma için ETİK KURUL ONAY belgesinin verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Aslı YAZICI
Kurul Başkanı

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Başkan yardımcısı

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Basri
KANSIZOĞLU
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Emine GENÇ
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Emel GENÇ
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Veyssel GENGİL
Üye

Dr. Öğr. Üyesi İlknur DOLU
Üye

Belge Doğrulama Kodu: DF4AF47

Bu belge, güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır.

Belge Tespit Adresi: <http://blys.bartin.edu.tr/EFMS/Record/Confirmations/Pages/Index>

Adres: Ağdacı Mahallesi Fakülte Caddesi No:54 Bartın

Bilgi için :

Aslı Yazıcı
Kurul Başkanı

Tel: (0 378) 223 5500

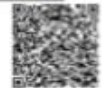
Faks No: (0 378) 223 5042

Tel: (0 378) 223 5500

e-Posta:

Internet Adresi: <http://www.bartin.edu.tr/>

Ekip Adresi: bartin@blys.bartin.edu.tr

EK 3: Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma İzni

T.C.
BARTIN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-64441482-605.01-41948134
Konu : Araştırma Uygulama İzni
(Sultan ERTAŞ)

24.01.2022

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Bakanlığımızın (Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü) 21.01.2020 tarihli ve E.1563890 sayılı yazısı ekindeki 2020/2 No'lu Genelge'si.
b) Müdürlük Makamının 21.01.2022 tarihli ve E.41835879 sayılı Oluru.

Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Sultan ERTAŞ'ın, *"Pandemi Sürecinde Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri ve ÖzYeterlik Algıları Bağlamında İngilizce Öğretmenlerinin E-Öğrenmeye Hazırbulunuşluklarının İncelenmesi"* adlı tez çalışmasına veri sağlamak amacıyla Müdürlüğümüze bağlı okullarda çalışan İngilizce öğretmenlerine veri toplama araçlarını uygulayabilmesi için gerekli izinlerin verilmesi istenmekte olup ilgilinin başvuru evrakları ilgi (a) Genelge doğrultusunda Ar-Ge Birimi Araştırma ve Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilerek uygun bulunmuştur.

Yukarıda açıklanan araştırma uygulamaya ilişkin onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının Covid-19 tedbirlerine uyulması şartıyla, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, denetimi Müdürlüğümüz ve ilgili İdarenizde olmak üzere 2021-2022 eğitim-öğretim yılında okulunuzda görevli İngilizce öğretmenlerine uygulanmasında sakınca olmadığına ilişkin ilgi (b) Makam Oluru ve onaylı başvuru evrakları ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Oğuzhan ACAR
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Ekler:

- 1- İlgi (b) Olur ve Onaylı Ölçekler (8 Sayfa)
- 2-Araştırma Değerlendirme Komisyonu Değerlendirme Onayı (1 Adet)

Dağıtım

Merkez İlçe Okul/Kurum Müdürlüklerine
Kaymakamlıklara (İlçe M.E.M.)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Bartın İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Gölbucağı Mah. Gazhane Cad. No: 6/3 Merkez/BARTIN
Telefon No : 0 (378) 227 68 93
E-Posta: arge@74meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Emine SAĞOL (Dahili 212)
Unvan : Memur
Faks: 3782271696
İnternet Adresi:

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 55fe-de9d-333a-ad63-f1bc kodu ile teyit edilebilir.

EK 4: Kişisel Bilgi Formu

Değerli Meslektaşım;

Bu form “PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞAM BOYU ÖĞRENME YETERLİKLERİ VE ÖZ-YETERLİK ALGILARI BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN E-ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ” konulu bir araştırmada görüşlerinizden yararlanılmak üzere hazırlanmıştır. Araştırmada istenilen amaca ulaşılabilmesi, göstereceğiniz ilgiye ve vereceğiniz doğru cevaplara bağlıdır. Bu çalışma bilimsel amaçlar için yürütülmekte olup verilen yanıtlar gizli tutulacak ve tamamıyla araştırma amaçlı kullanılacaktır.

Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Sultan ERTAŞ

(İngilizce Öğretmeni / Bartın Üniversitesi Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Y. Lisans Öğrencisi)

Size uygun gelen seçeneği işaretleyiniz.

1. Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek
2. Görev yapmakta olduğunuz okul türü: ☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise
3. Meslekteki kıdem yılınız: ☐ 1-5 yıl ☐ 6-10 yıl ☐ 11-15 ☐ 16 yıl ve üstü
4. Mezun olduğunuz alan: ☐ İngilizce Öğretmenliği ☐ İngiliz Dili ve Edebiyatı ☐ Diğer
(Lütfen belirtiniz)
5. Akademik Eğitim Durumunuz: ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora
6. Haftada kaç saat eğitimde teknolojiyi kullanıyorsunuz?
☐ 1-2 ☐ 3-4 ☐ 5-6 ☐ 7-8 ☐ 9-10 ☐ 10'dan fazla
7. İnternette ders vermeyi seviyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır
8. Pandemi süreci öncesinde e-öğrenme (internet teknolojileri aracılığıyla gerçekleştirilen web tabanlı eğitim) tecrübeniz var mıydı?
☐ Evet ☐ Hayır
9. Öğretim sürecinizi desteklemek amacıyla teknolojik materyal ve kaynakları - WEB 2.0 uygulamalarını (Kahoot, EdModo, Prezi, Wordle, Google Formlar, vb.) etkili biçimde kullanabiliyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır
10. Dil öğretiminin en çok hangi alanında kendinizi yetersiz hissediyorsunuz?
☐ Dilbilgisi ☐ Okuma-Yazma ☐ Dinleme-Konuşma ☐ Teknoloji kullanımı
☐ Materyal geliştirme-Etkinlik hazırlama ☐ Hiçbiri ☐ Diğer (Lütfen belirtiniz)

EK 5: E-öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği

Sayın Katılımcı, Bu bölümde “e-öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeyi”nizin belirlenmesi amacıyla değerlendirmeleriniz alınacaktır. Seçenekler 1’ den (Bana hiç uygun değil) 7’ye (Bana tamamen uygun) doğru sıralanmaktadır. Görüşünüze en uygun seçeneğe “X” işareti koyarak, hiçbir maddeyi BOŞ BIRAKMAYINIZ.	1	2	3	4	5	6	7
1) Bilgisayarı kendimden emin şekilde kullanabilirim.							
2) Ofis programlarını (Power Point, Word ve Excel) kendimden emin şekilde kullanabilirim.							
3) Web tarayıcılarını (Internet Explorer, Google Chrome vb.) kendimden emin şekilde kullanabilirim.							
4) Arama motorlarını (Google, Yandex arama v.b.) kendimden emin şekilde kullanabilirim.							
5) Bilgisayar kullanımı sırasında karşılaştığım sorunları çözebilirim.							
6) E-öğrenme konusunda bilgi sahibiyim.							
7) E-öğrenme materyalleri hazırlayacak bilgi ve becerilere sahibim.							
8) İçerik yönetim yazılımlarını (Blackboard, Moodle vb.) kendimden emin şekilde kullanabilirim.							
9) Bir Web sayfası tasarlayabilirim.							
10) E-öğrenme materyalleri hazırlayacak yazılımları (Photoshop, Publisher, Camtasia vb.) kendimden emin şekilde kullanabilirim.							
11) Çevrimiçi forumları yönetebilirim.							
12) E-öğrenme için öğrencilerin faydalanması amacıyla yönerge geliştirebilirim.							
13) E-öğrenmeyle ilgili yasal konuları (telif hakkı, mahremiyet vb.) bilirim.							
14) Çevrimiçi kütüphane ve kaynaklara erişebilirim.							
15) Kendimi e-öğrenmeyi öğretim etkinliklerimde kullanmaya hazır hissediyorum.							
16) Derslerimi e-öğrenme kapsamında vermekten memnun olurum.							

17) E-öğrenmenin, verdiğim eğitimin kalitesini arttıracığına inanıyorum.							
18) E-öğrenme yoluyla ders işlerken gergin olacağımı düşünüyorum.							
19) E-öğrenmenin, vereceğim derslerdeki üretkenliğimi arttıracığına inanıyorum.							
20) E-öğrenmenin geleneksel sınıf eğitiminden daha etkin olacağına inanıyorum.							
21) E-öğrenme ortamlarını kullanarak öğrencilerimle daha etkili iletişim kuracağına inanıyorum.							
22) E-öğrenme ortamlarını kullanarak öğretim materyallerini öğrencilerime daha etkin ulaştıracığıma inanıyorum.							
23) E-öğrenmeyi zorunlu olmadıkça kullanmam.							
24) E-öğrenme ortamlarını kullanarak öğrencilerimin ilerlemesini daha etkin takip edeceğime inanıyorum.							
25) E-öğrenme ile ders vermek istemiyorum.							
26) E-öğrenmenin bir şeyler üretip yaratmak için bana fırsatlar sunacağına inanıyorum.							
27) E-öğrenme ortamında ders vermenin sıkıcı olacağını düşünüyorum.							
28) Vereceğim dersler için e-öğrenmenin gerekli olduğuna inanıyorum.							
29) E-öğrenmenin bölümümde başlamasını desteklerim.							
30) E-öğrenmenin bana göre olmadığını düşünüyorum.							
31) E-öğrenme kapsamında öğretim materyalleri hazırlamaya istekliyim.							
32) E-öğrenme konusunda eğitime ihtiyacım var.							
33) Öğrencilerimin e-öğrenme konusunda eğitime ihtiyaçları var.							
34) Bölümdeki diğer öğretim elemanlarının e-öğrenme konusunda eğitime ihtiyaçları var.							
35) Üniversitedeki yöneticilerin e-öğrenme konusunda eğitime ihtiyaçları var.							

EK 6: İngilizce Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği

Değerli Meslektaşım, Aşağıda, sizin İngilizce eğitimi ve öğretimi alanındaki kişisel ve mesleki yeterlik düzeyinizi kendi bakış açınızla değerlendirmenize yönelik 22 ifade yer almaktadır. Lütfen bu ifadeleri dikkatlice okuyunuz ve beş seçenekten <u>yalnızca birini</u> işaretleyiniz (X). Görüşleriniz bizim için çok değerlidir. Lütfen hiçbir ifadeyi BOŞ BIRAKMAYINIZ.		Hiç Uygun Değil	Uygun Değil	Kararsızım	Uygun	Tamamen Uygun
1.	Ölçme-değerlendirme konusundaki bilgi ve deneyimlerimi meslektaşlarımla paylaşılarak birlikte yeni ölçme ve değerlendirme araçları tasarlayabilirim.					
2.	Meslektaşlarımla iş birliği yaparak tüm öğrencilerin İngilizceyi doğru ve etkin kullanmalarına yönelik okul içi ve/veya dışı etkinlikler düzenleyebilirim.					
3.	Öğretim sürecinde kullandığım materyalleri kullanışlılığı, güncelliği, etkinliği gibi açılardan değerlendirerek zenginleştirebilirim.					
4.	Bilimsel kriterlere uygun hazırlanmış İngilizce öğretimine yönelik proje ve makale gibi çalışmalar yapabilirim.					
5.	Ölçme-değerlendirme uygulamalarını İngilizce programını ve öğrencilerin bireysel farklılıklarını gözetenerek düzenleyebilirim.					
6.	Öğrencilerin dil becerilerinin gelişiminin izlenmesi konusunda ailelerle iş birliği yapabilirim.					
7.	Öğretim sürecinde kullanışlılık, güncellik, etkinlik gibi nitelikleri göz önüne alarak özgün materyaller hazırlayabilirim.					
8.	Uygulamalarımdaki iyi örnekleri paylaşmak amacıyla bilimsel çalışmalara (konferans, açık oturum, seminer) bildiriyle, posterle veya konuşmacı olarak katılabilirim.					
9.	Öğrencilerin gelişim sürecindeki eksikliklere yönelik önlem alabilmek amacıyla ölçme-değerlendirme yapabilirim.					
10.	Öğrencilerin öğrenme güçlüklerini belirleyerek gelişimlerini izlemek amacıyla rehber öğretmen, aile ve alan uzmanları ile işbirliği yapabilirim.					
11.	Öğrencilerin ilgi duydukları konularda onların katılımını temel alan çeşitli sosyaletkinlikler düzenleyebilirim.					
12.	Alanımla ilgili akademik düzeyde çalışmalar yapabilirim.					

13.	Öğrencilerin başarısı arttırmak için eğitim-öğretim faaliyetlerimi değerlendirip geliştirebilirim.					
14.	Öğrencilerin dil becerilerini izleme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretim stratejilerinin verimliliğini değerlendirebilirim.					
15.	Dil alanında ulusal ve uluslar arası projelerde görev alabilirim.					
16.	Öğrencilerin dil becerilerini izleme ve değerlendirme sonuçlarına göre ölçme araçlarının verimliliğini değerlendirebilirim.					
17.	Öğrencilerin dil gelişimlerine uygun yöntem ve teknikleri öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda çeşitlendirebilirim.					
18.	İngilizce öğretiminde kullanabileceğim farklı ölçme-değerlendirme araç ve yöntemlerini düzenleme ve uygulama süreçlerine uygun olarak hazırlayabilirim.					
19.	Öğrencileri kendi öğrenme stillerine uygun dil öğrenme stratejilerini kullanarak öğrenmeye teşvik edebilirim.					
20.	Ölçme ve değerlendirme sonunda elde edilen verileri öğretim yöntem ve tekniklerime yansıtabilirim.					
21.	Öğrencilerin dil gelişimleri için mevcut kaynaklarda önerilen yöntem ve tekniklerden yararlanabilirim.					
22.	Öğrenmenin daha etkin gerçekleşmesi için teknolojik kaynaklardan yararlanabilirim.					

EK 7: Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği

Sayın Katılımcı, Bu bölümde “Yaşam boyu öğrenme yaklaşımına yönelik yeterlik algıları”nın belirlenmesi amacıyla değerlendirmeleriniz alınacaktır. Lütfen her maddeye ilişkin değerlendirmenizi yanda verilen: “Hiç”, “Az”, “Orta”, “Çok” ve “Tam” yazan kutucuklardan görüşünüze en uygun seçeneğe “X” işareti koyarak, hiçbir maddeyi BOŞ BIRAKMAYINIZ.	Hiç	Az	Orta	Çok	Tam
1.Mesleki gelişim için gerekli olan kararları tek başına alabilme					
2.Bireysel gelişim sürecinde eksik yönleri fark edebilme					
3.Öğrenme sürecinde bireysel olarak kendini değerlendirebilme					
4.Meslektaşlarla işbirliği yaparak çalışabilme					
5.Meslek alanıyla ilgili olarak gerçekleşen etkinliklerde gruba liderlik yapabilme					
6.Mesleki gelişim için kendini nasıl motive edeceğini bilme					
7.Yeni bir konuyu öğrenirken kendini sürekli motive edebilme					
8.Takım çalışmalarında bireysel sorumluluklar alabilme					
9.Her hangi bir alanda gerçekleştirilen aktivitelere aktif olarak katılabilme					
10.Meslek hayatında karşılaşılan problemlere yönelik yaratıcı fikirler sunabilme					
11.Meslek alanında gerçekleşen yeni fikirlere kolayca uyum sağlayabilme					
12.Mesleki gelişim amacıyla gerçekleştirilen projeleri yönetebilme					
13.Yeni bir konuyu öğrenmek için sürekli çalışabilme					
14.Mesleki gelişim için mevcut fırsatları belirleyebilme					
15.Mesleki gelişim için gerekli olan öğrenme etkinliklerinin neler olduğunu bilme					
16.Öğrenme sürecinde çekinmeden soru sorabilme					
17.Mesleki alanla ilgili her konuya merak duyabilme					
18.İlgili olunan alandaki yeni bilgileri öğrenirken kavram haritaları oluşturabilme					
19.Yeni bir konuyu öğrenirken konu içerisindeki önemli öğeleri seçebilme					
20.Mesleki gelişime katkı sağlayacak dokümanları kolaylıkla seçebilme					
21.Öğrenme sürecinde öğrenmeyi kolaylaştıracak materyalleri seçebilme					
22.Yeni bir bilgiyi öğrenirken tüm dikkati öğrenilecek konuya yoğunlaştırabilme					
23.Öğrenme sürecinde karşılaşılan problemleri fark edebilme					
24.Öğrenme sürecinde dili etkili kullanabilme					

25.Öğrenme sürecinde empati kurabilme					
26.Her hangi bir konuda karar verebilme					
27.Meslek alanında yaşanan bilgi değişimlerine uyum sağlayabilme					
28.Mesleki gelişim için üretilen fikirleri eyleme dönüştürebilme					
29.Meslek alanındaki bilgi gereksinimlerini giderecek etkinlikleri planlayabilme					
30.Belirlenen hedeflere ulaşmak için kendi kendini yönlendirebilme					
31.Belirlenen hedeflere ulaşmak için uygun olan öğrenme ortamını seçebilme					
32.Profesyonel gelişim amaçlı etkinliklerde yaratıcı düşünebilme					
33.Sahip olunan bilgi birikimini belirlenen hedeflere ulaşmak için kullanabilme					
34.Meslek alanındaki yenilikleri/gelişmeleri öğrenmek için her zaman istekli olabilme					
35.Alandaki problemlere yönelik çözüm önerileri üretebilme					
36.Bilgiyi elde etme sürecinde sağlıklı bir iletişim kurabilme					
37.Belli bir konuya yönelik düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilme					
38.Bilgi aktarımını e-posta ile sağlayabilme					
39.İnternet ortamında google gibi çeşitli arama motorlarından faydalanarak bilgiye ulaşma					
40.Yeni bir bilgiye ulaşmak için cep telefonunu kullanabilme					
41.Bilgiyi elde etme sürecinde facebook, twitter gibi internetteki sosyal paylaşım sitelerinden yararlanabilme					
42.Bilgiyi saklamada bilgisayarı kullanabilme					
43.İnterneti kullanabilme					
44.Çevrimiçi (online) dergiler, çevrimiçi videolar, çevrimiçi gazeteler gibi internet araçlarından faydalanabilme					
45.Çevrimiçi haber gruplarından yararlanabilme					
46.chat, msn gibi sohbet programlarını kullanabilme					
47.Meslektaşlarla gerçekleştirilen çalışmalarda bilgi paylaşımını internet yoluyla sağlayabilme					
48.Öğrenme sürecinde belirlenen hedeflere ne derece ulaşıldığını değerlendirebilme					
49.Mesleki kariyeri (ilerleme) engelleyecek tüm problemleri çözebilme					
50.Mesleki gelişim sürecinde karşılaşılabilecek riskleri değerlendirebilme					
51.Yeni bir konuyu öğrenirken ne kadar süreye ihtiyaç duyulduğunu saptayabilme					

